

CIÈNCIA POLÍTICA

PRIMERA PART: ELS MODELS D'ESTAT

1. SOCIETAT, POLÍTICA I ESTAT

LA POLÍTICA, EL PENSAMENT POLÍTIC I LA CIÈNCIA POLÍTICA. L'ÀMBIT PÚBLIC I L'ÀMBIT PRIVAT. EL SISTEMA POLÍTIC I L'ESTAT. LA CIÈNCIA DE L'ADMINISTRACIÓ.

Ciència política: és la ciència que estudia les qüestions relacionades amb el poder. Hi ha dues fases per entendre que és i com funciona la política.

1. – Època antiga: pensament lligat a la filosofia, a la moral i a la religió. Els textos de política com a mínim incloent un d'aquests tres elements. Parlar de poder implica parlar de moral.

Tot el pensament polític és sempre justificar l'existència del poder polític, i de l'estat.

Filosofia

ESTAT Moral POLÍTICA

Religió

Al 1879 (Revolució Francesa) es comencen a veure les coses de manera diferent.

- S.XX

ÈPOCA ANTIGA ÈPOCA MODERNA

2. – Època moderna: les idees polítiques ja no es justifiquen amb la filosofia, la moral o la religió. El que governa és per què el poble l'ha escollit. L'estat es justifica per ell mateix i per les relacions que té amb els ciutadans. El ciutadà ara ja té dret al vot.

ESTAT CIUTADANS / SOCIETAT

S. XX

Al segle XX apareix la ciència política.

La causa és la democràcia; aquesta implica uns canvis, la ciència política ja no es dedica a justificar l'Estat, sinó a saber com funciona el poder, no a justificar-lo i investiga els processos polítics; el més important és l'Estat.

Hi ha quatre elements pels quals apareix la democràcia:

- 1.– La democràcia suposa el dret al vot per a tothom, interessa analitzar el comportament de la gent davant el vot.
- 2.– La democràcia suposa un pluralisme polític, diferents formés d'entendre com governar, cada partit expressa el seu punt de vista.

3.- Integració dels obrers, tenen dret al vot com tothom i fins i tot creen els seus propis partits.

4.- Creació dels partits polítics, abans de la democràcia no n'hi havia perquè l'Estat governava, segons els interessos del ciutadà i es considerava que tothom tenia els mateixos interessos, llavors no tenia lògica crear diferents partits amb diferents idees. Si acceptés els partits acceptes que no tothom té les mateixes idees.

Política ÀMBIT ÀMBIT Ciutadans

Estat PÚBLIC PRIVAT Mercat (economia)

INTERÈS INTERÈS

GENERAL PRIVAT INDIVIDUAL

La visió de la política ha de ser No és relaciona amb política, però global. La norma afecta a tothom en realitat si que la trobem a la vida per igual. privada.

La societat, funciona segons aquesta divisió. L'àmbit més important és el privat, l'àmbit públic és optatiu.

Estat: Conjunt d'institucions que s'encarreguen d'ordenar el govern.

POLÍTICA

Relacions de poder: Relacions entre grups de persones de manera que un grup influencia sobre altre.

El poder = la influencia

Coerció: obligació

PODER Persuasió: (valors / ideologia)

Recompensa: utilitat (ho fem per interès)

L'estat és una entitat especialitzada en les relacions del poder i utilitza els tres elements anteriors.

2. L'ESTAT ABSOLUT.

LES FORMES POLÍTiques PREESTATALS. LA POLIARQUIA MEDIEVAL. LA NOVA FORMA D'ORGANITZACIÓ CONSTITUCIONAL DE L'ESTAT.

L'estat és el monopoli de la coerció física legítima (segons Max Weber). L'essència de l'estat és que és l'única entitat que recull la coerció (coerció física).

L'estat té la capacitat d'obligar a algú, però la força física l'ha de fer servir, perquè la gent, la veu legítima, és senti convençuda.

La **LEGITIMITAT** és el conjunt de creences sobre les qualitats de l'autoritat pública (Weber).

Governar és fer creure, és a dir, que els subordinats acceptin les normes del poder (Maquiavel).

L'estat necessita per a governar una **ADMINISTRACIÓ** (gent que fa complir les lleis)

JURÍDICA: persones que escriuen els reglaments i lleis, i aquestes lleis representen l'estat del poder. No només d'escriure-les, sinó de fer-les complir.

ADMINISTRACIÓ

EXÈRCIT I POLICIA: estableixen l'orde.

ADM. ECONÒMICA: Es necessiten diners per a funcionar, per gestionar. Recaptació d'impostos.

L'estat fa normes i governa sobre un conjunt de persones (POBLACIÓ) i sobre un territori delimitat. A més, l'estat s'expandeix pel món (passaports, DNI...)

PRINCIPIS DE L'ESTAT

ÈPOCA FEUDAL: és l'inici de l'estat, es caracteritza per què el poder polític encara no està separat no del poder religiós ni del poder econòmic.

Existeix la Poligarquia Medieval, que és pluralitat de poders. Hi havien molts estats petits. L'àmbit territorial és molt petit, l'estat té unes funcions limitades (contingut limitat), no hi ha escoles, ni obres públiques...L'estat només manté l'ordre, els impostos i administra justícia.

Era un àmbit territorial molt mòbil, i es creaven i destruïen molt ràpidament, per dues qüestions:

- Casaments: entre dos diferents estats que uneixen territoris.
- Guerres: un conqueria a l'altre i annexionaven el territori.

No hi havia estabilitat, variava molt qui tenia el poder. És una societat que funciona per estaments:

Monarca

Nobles

Poble

El **MONARCA** era un dels nobles que s'havia fet amb el poder.

Els **NOBLES** tenen el poder econòmic, podien ser eclesiàstics o civils. La noblesa s'heretava, els del poble mai podien arribar a tenir terres, sempre les tindrà la noblesa, atès que tenen el poder econòmic i el polític.

El **POBLE** té una relació directa i personal amb la noblesa denominada VASSALLATGE, on el poble treballa les terres del noble i els hi pagaven un impost en espècies alimentàries. A més, el poble ha de defensar la terra, no hi havia exèrcit, eren els mateixos del poble.

La justícia era administrada pel senyor feudal, però aquesta, no estava escrita, era per costum. De mica en mica es van creant els estats.

ESTAT MODERN: apareix com **ESTAT ABSOLUT** (S. XVI – XVII) i té com característiques:

- Tot el poder polític el té el monarca (Ex.: Lluís XVI)
- El poder polític va separat del poder econòmic i del religiós.

- Apareix la SOBIRANIA, l'estat té el poder polític i per sobre d'ell no hi ha ningú, ni poder religiós, ni poder dels feudals.

En Maquiavel (S.XV– XVI) explica el trànsit cap a l'estat absolut. És el primer pensador polític modern. i defensa que l'estat s'ha de separar del poder religiós i de l'econòmic. Maquiavel es donà conta que Itàlia estava molt dividida i que hi havia molta pluralitat. Per altra banda, veia que França i Espanya creaven un gran estat sòlid, Ell el que defensa es que els senyors d'Itàlia havien de formar un gran estat com França i Espanya.

Maquiavel explica que el poder polític s'ha de basar en dues coses:

- Poder sòlid amb força (coerció)
- Consentiment dels governants.

És la primera persona que parla de la raó de l'estat, definida com l'exigència o necessitat que té el poder polític de governar. L'estat ha de governar amb eficàcia.

3. L'ESTAT LIBERAL.

LES REVOLUCIONS LIBERALS. EL MODEL ECONÒMIC I SOCIAL. L'ESTAT DE DRET. L'ORGANITZACIÓ CONSTITUCIONAL DE L'ESTAT.

L'estat Absolut evoluciona cap un estat Liberal o de Dret. El canvi d'estat es produeix pel canvi de la societat, passant de ser una societat feudal a una societat burgesa en el que predomina l'economia de mercat i la societat se separa en diferents classes socials.

La classe social que crea la burgesia (BURG significa que viu a la ciutat) son els comerciants, ja que no viuen del camp ni de la terra. El desenvolupament de l'economia ve donada pel comerç que creen. Dins les muralles de les ciutats estan sota la protecció del Rei i no es depèn dels senyors feudals com la resta de la societat, i el Rei dona suport i protecció a les ciutats i aconsegueix crear un contrapoder en vers els senyors feudals. La manera més adient de poblar nombrosament les ciutats, és alliberant als comerciants del pagament d'impostos durant alguns anys, i d'aquesta forma poblar més territori i així aconseguir més poder en vers els senyors feudals.

Durant l'època de l'estat Absolut les lleis eren diferents segons a quin estament social pertanyien. Les persones que posseeixen terres, no estan obligades a pagar cap impost i en canvi la resta de societat si ho estan. Al començament, la Burgesia estava molt mal vista per la societat i sobre tot per l'Església, que durant l'estat Absolut és un dels grans estaments de la societat, ja que no permetia cap tipus d'usura ni de transacció amb diners. Els primers prestadors de l'època varen ser els jueus, i aquest també era una comparança i un punt en contra de la Burgesia.

La nova classe social, la Burgesia, pren més importància pel gran poder econòmic que posseeixen i demanen canvis importants. Un dels principals canvis que volen és el d'un mercat ampli per comerciar i que no quedin obstaculitzats per les fronteres que formen els petits estats feudals, ja que en cada estat feudal han de pagar l'impost posat pel senyor feudal sobre tot tipus de comerç, així com tenir que pagar en la moneda que posseeixi cada estat feudal. A la Burgesia, el que els interessa és que hi hagi un territori unificat com a un sol país en el que es pagui un sol impost i amb una moneda única.

Per tant, els interessos principals de la Burgesia son:

- Tenir una sola moneda amb la que poder comerciar en tot el territori de l'estat.
- Tenir un sol codi de comerç amb el qual reglamentar totes les transaccions que s'hagin de realitzar.

- Tenir unes vies de comunicació el més modernes possibles per així facilitar el transport de les mercaderies a totes les ciutats properes. I també tenir facilitat de poder estar en contacte amb les colònies de l'estat, que eren una expansió de l'estat.
- Tenir un país en pau i estabilitat política, per aquesta forma millorar la seva economia, eliminant als senyors feudals (amb les seves lluites en conquerir més terres i més poder) i tenint un sol governant, el Rei.

SOCIETAT LIBERAL

És una època en què el poder Polític es correspon amb el poder Econòmic. Les tres principals societats liberals sons les produïdes per les tres principals revolucions, i son:

- França 1789
- Gran Bretanya 1650
- Amèrica del Nord 1776

La Revolució Francesa (1789) és el model principal de societat Liberal. Acaba de cop amb l'Aristocràcia, (qui és qui te la terra, ja sigui per herència o per casament). En aquell moment, Burgesia i Poble son els qui eliminen a la Noblesa i les terres requisades son repartides entre tots.

En la Revolució a la Gran Bretanya (1650), poc a poc es crea un pacte entre la Burgesia i la Noblesa, mantenint tradició i modernitat en la nova societat. El que conserven és la Monarquia, els Jutges i la Cambra dels Lords. Aquesta revolta arriba a les colònies de Gran Bretanya (Canadà, Nova Zelanda, Irlanda, ets.)

En la Revolució a Amèrica del Nord (1776) no hi ha senyors feudals ni noblesa contra la que lluitar ja que comencen de zero. Tenen molts recursos naturals i no han patit cap conflicte intern i els més beneficiats d'aquesta revolta son els Burgesos (comerciants). Aquesta forma d'organització de poder és un exemple a seguir per a l'Amèrica Llatina.

CARACTERÍSTIQUES DE LA SOCIETAT LIBERAL

- Igualtat Jurídica.
- Estat de Dret Constitució
- Sobirania Nacional Única
- Separació de poders.
- No hi ha Democràcia.
- Tothom és igual davant de la llei i s'aplica igual per a tothom.
- El poder de l'estat queda delimitat per a la Constitució (per la llei). El poder Polític no és Absolut i la Constitució organitza i limita el poder de l'Estat, ja que queda delimitat pel Dret.
- L'Estat governa en nom dels ciutadans (Sobirania Nacional). El titular del poder son els ciutadans (la Nació / la Societat Civil). La Sobirania Nacional està representada per la Societat Política (la Burgesia) que te'l temps suficient per a buscar el be comú de tota la societat.
- En aquesta etapa no hi ha poders polítics, i està separada en tres branques:
- Parlament = Poder Legislatiu
- Govern = Poder Executiu
- Jutges = Poder Judicial
- Ningú te'l dret de vot, ja que només els drets polítics els tenen una minoria, la Burgesia.

PRINCIPALS PENSADORS DE L'ESTAT LIBERAL

- HOBBS (1588 – 1679)

- LOCKE (1632 – 1704)

HOBBS (1588 – 1679) Va escriure LEVIATHAN (1668) És el nom que hi donà a l'estat (el Leviathan és un monstre mitològic que ho devora tot). En cap moment fa un plantejament històric de la situació sinó que ho fa des d'una perspectiva política, i a més està escrita després de la guerra civil britànica.

Hobbes va ser l'últim pensador absolutista i el primer liberal. Com a liberal te els fonaments del seu pensament en les seves idees, encara que les conseqüències d'aquestes idees sons absolutistes. El que li preocupa és el poder polític, i es planteja varies qüestions en el seu llibre. ¿Perquè existeix l'està? L'estat existeix per la voluntat del poble. I a la pregunta ¿què passaria si no hi hagués poder polític? dona tres punts bàsics per a contestar-ho.

1.- **ESTAT NATURAL** (No hi ha poder polític) **Estat de GUERRA**

És una explicació política de l'existència de l'estat. El poder està repartit entre els individus que formen la societat (individualisme), ja que l'important son les persones agafades una a una. Així manifesten la seva manera de ser, i son de mena egoistes i sols volen ser feliços. El que els donà la felicitat és tenir riqueses i poder, la gent te un afany sense límit per aconseguir més riqueses i més poder.

Si això ho fan cada membre de la societat, tot acaba esclatant. Per tant es necessita una llei que delimiti aquest afany il·limitat, ja que provoca que s'arribi a un estat de Guerra. Tota aquesta teoria reflexa el que és la societat Burgesa i l'economia de Mercat.

L'HOME ES UN LLOP PER L'HOME

2.- **ESTAT (LLEI) PACTE / CONTRACTE** (entre els individus)

Per no arribar a un estat de Guerra, és necessari posar una sola persona al cap davant de tot. Com la gent és racional s'adonen de la necessitat d'un poder polític o una autoritat que mantingui la LLEI, que posa fre a l'actuació dels individualistes. D'aquesta forma, els individus cedeixen el seu poder a una sola entitat, L'ESTAT.

I ¿quins sons els poders a traspasar? TOTS, passant a un estat ABSOLUT.

3.- **ESTAT ABSOLUT PROPIETAT / DRET A LA VIDA** (Seguretat)

Aquí només l'economia de Mercat no està sota el poder de l'estat absolut. Els principals drets a protegir per part de l'estat absolut son:

- El dret a la vida S'ha de garantir la seguretat de la gent que forma la societat
- El dret mercantil Llibertat de mercat i comerç
- El dret de la propietat Garantir la PROPIETAT PRIVADA, reconeixent legalment de ser propietari d'alguna cosa (Economia de MERCAT)

Segons HOBBS, l'Estat si no compleix les seves tasques, la societat te'l dret a posar al cap davant del govern a una altra persona, ja que l'Estat està al servei de les persones i tenen el dret de revelar-se.

LOCKE (1632 – 1704) Aquest pensador també te 3 punts fonamentals en la seva filosofia i son:

1.- **ESTAT DE NATURALES** (Situació de naturalesa) Segons ell les persones son per naturalesa egoistes i només volen aconseguir el seu propi interès. Els interessos individuals primordials sons ser contra més ric millor i contra més poder millor. El seu pensament és també en sentit econòmic i no polític, com en Hobbes.

Per ell, el poder és de l'amo (l'empresari) i no de qui treballa per ell. Totes les persones sons egoistes i persegueixen el mateix des d'un començament, i tots tenen un punt de partida igual però només els que més es mouen i els que son més emprenedors sons el que tenen més èxit, sent això el que marca la diferencia de classes i així es manifesta les diferencies entre un començament i la fi, convertint la igualtat en diferències. En sentit econòmic el que s'hi troba és una economia de mercat pura, que no existeix en lloc, però existiria en el cas de no haver-hi poder.

La sort de cada un depèn de nosaltres mateixos

La desigualtat final és la manera que te la gent d'arribar a aconseguir la situació social que l'interessa depenent del grup al que pertanyis. Les condicions socials no influeixen en el desenvolupament de l'individu a la societat, que és el que els interessa a la Burgesia, i això és el que els hi passava a la Burgesia durant el segle XVII.

En Locke defèn als Burgesos i els seus punts de vista, que és aconseguir el benefici individual, però en un sistema així no es pot estar segur ja que es pot crear un estat de Guerra, de tots contra tots.

2.- **PACTE / CONTRACTE**. Per arreglar la situació anterior es fa un PACTE / CONTRACTE, per posar ordre, perquè l'economia funcioni, creen l'Estat. Per aconseguir l'interès privat es necessita un tercer estament que reguli la llei.

PACTE SOCIAL ESTAT

Amb el pacte es diferencia entre els que triomfen i els que no, ja que s'hi troben diferencies entre qui te més poder i més riquesa i els qui no tenen res d'això. Es creen dos tipus de societat, i son:

- Societat CIVIL Conjunt d'individus que viuen en un estat i que realitzen un pacte per donar poder a l'Estat
- Societat POLÍTICA Que son els que han triomfat a la vida (la Burgesia) Son els encarregats de fer política i escullen el Parlament, que és el centre del govern.

L'Estat està per a protegir a les persones ja que està al servei de l'individu. Defenen un Estat de DRET i mai un Estat ABSOLUTISTA. Les idees d'en Locke son les aplicades a EEUU.

3.- **L'ESTAT DE DRET O LIBERAL**. L'estat està limitat pel dret. La llei delimita l'actuació de l'estat ja que no te tot el poder polític concentrat. Si se li dones tot el poder a l'estat (que son persones), s'arriscarien a tindre-ho tot no necessàriament protegrien als individus.

DRETS NATURALS (Individuals / Humans) Son els que posen límit a l'Estat. Son els drets que l'individu te per naturalesa i pel simple fet d'existir. L'Estat no pot infringir cap d'aquests drets, i son:

Dret a la Vida És la protecció contra la resta dels individus i l'Estat. L'Estat no està per a millorar-nos la vida sinó per a protegir-la (Ordre Públic).

Dret a la Propietat Privada Ja existeix des d'un començament, mitjançant l'economia de mercat.

Dret a la llibertat És bàsicament la llibertat econòmica, el fet de comprar i vendre, ja que deixa decidir que vol ser cadascun dels individus per poder millorar.

L'Església perd molt del poder que tenia a l'època feudal, ja que tenien un gran poder econòmic. Amb la DESAMORTITZACIÓ es posen a la venda les terres que pertanyen a l'Església, així com les terres comunals (les que pertanyen a les viles comunes).

Els Drets Naturals sons negatius des del punt de vista del poder, ja que l'Estat no ha d'intervenir-hi mai en aquests drets ja que els ha de protegir. Pel poder, els Drets Naturals sons un **mal necessari**.

CONCLUSIÓ:

Sense el poder polític no estan garantits els Drets Naturals dels individus

La Burgesia son els qui escolleixen a la gent que formarà el PARLAMENT, que son els que faran les lleis que delimitaran el poder del govern. Com en aquella època només podien votar els que pertanyien a la Burgesia, només el 1% del total de la població tenia dret a vot.

Les institucions que formen el poder son:

- **PARLAMENT**
 - ◆ **GOVERN**
 - ◆ **JUTGES**

- **PARLAMENT** (Legislatiu) És el més important de totes les institucions i és que fan les lleis.
- **GOVERN** (Executiu) És que executa les lleis aprovades pel parlament. A Anglaterra l'executiu és el Rei.
- **JUTGES** (Judicial) Fan complir les lleis fetes pel parlament.

Per garantir que tot funcioni és la modificació dels integrants del parlament el que ho fa.

TITULAR Nació

PODER

EXERCICI Parlament Societat Política (Burgesia)

EL PODER CONTRA MÉS REPARTIT ESTIGUI MILLOR

Estat LIBERAL Estat DEMOCRÀTIC També son estats de dret i guarden part de les característiques de l'Estat Liberal

També se l'anomena ESTAT MÍNIM, ja que tenen un poder molt important, però fan mínimes coses. Han de garantir:

- **Drets Naturals**
- **Ordre**
- **Economia de mercat**
- **Emissió de moneda**

	FEUDALISME	E. ABSOLUT	E. LIBERAL
TIPUS DE PODER	PODER FRAGMENTAT	PODER UNIFICAT (Rei)	PODER UNIFICAT (Repartit entre tres)
TERRITORI	REDUÏT – MÒBIL	UNIFICATS	UNIFICATS

	(Fronteres mòbils)		(Fronteres estables)
GOVERNAT	RELACIÓ PERSONAL	RELACIÓ IMPERSONAL	RELACIÓ IMPERSONAL
GOVERNANT	(Sres. Feudal)	(Llei)	(Llei)
LLEI	DESIGUALTAT	DESIGUALTAT	IGUALTAT
TIPUS SOCIETAT	FEUDAL Econ. de Subsistència	E. MERCANTILITZADA	ECONOMIA DE MERCAT

4. L'ESTAT DEMOCRÀTIC

LA DEMOCRATITZACIÓ DE L'ESTAT LIBERAL. LES TEORIES DE LA DEMOCRÀCIA. LA DEMOCRÀCIA MAJORITÀRIA I LA DEMOCRÀCIA CONSENSUAL.

La democratització és una evolució de l'estat liberal. La diferencia entre estat liberal i democràtic és:

- Estat Liberal Va lligat amb un augment de la Burgesia
- Estat Democràtic Va lligat amb un augment dels treballadors

CLASSE SOCIAL

- Burgesia

Zona Industrial

- Obrers
- Aristocràcia (Lligats a la terra)
- Camperols (Treballen la terra dels aristòcrates)

Hi ha una situació una mica complicada, per una banda continua una forma de societat feudal (Aristocràcia i camperols) i per l'altre hi ha burgesia i obrers.

El canvi d'estat de dret va ser:

- A Gran Bretanya, França i EEUU A través de les revolucions que han tingut, han fet canvis bastant importants i ràpids.
- A la resta dels països Els canvis son més lents.

SEGLE XIX REVOLUCIONS

L'economia de mercat augmenta, però es fa a costa de la classe obrera. Aquests no tenien cap dret (només els que venien d'un estat liberal), ni dret a una pensió, ni ajut a tenir una llar, no podien votar, etc.

Per part dels burgesos hi havia una explotació cap els treballadors ja que no hi havia sindicats que realitzessin cap regulació legal d'horaris, sous, etc. (Aquesta situació és la que actualment s'hi troben els països del 3er. mon). I gràcies a aquesta situació, hi ha un alt creixement econòmic, ja que és molt barat produir, perquè s'hi generen poques despeses.

Per la gent que treballa la terra també era una situació conflictiva. Si la collita anava bé, tothom vivia bé ja que es repartia, donant una part força important a l'amo de les terres i la resta era per poder viure el camperol, però si no hi havia collita o era molt minsa, s'havia d'entregar el percentatge corresponent a l'amo de les terres i si sobrava alguna cosa era per al camperol.

Políticament, l'estat liberal no funcionava igual pels burgesos com pels obrers i per tant va començar la revolució.

- A partir del segle XIX, per tal que es calmin les coses, el govern deixa que es creïn els primers sindicats i així els treballadors tenen manera d'organitzar-se. Tota la gent de Gran Bretanya que tenen un nivell econòmic precari, el govern els permet emigrar a altres països, perquè així aconseguixin prosperar, i d'aquesta forma també poden suavitzar la situació tant econòmica com social que hi havia en aquell moment.

També per reduir problemes, son enviats a Austràlia gran nombre de reclusos perquè intentin sobreviure en aquell país. Àfrica, en aquells moments tenia molts problemes econòmics i no poden enviar colons cap a Europa o EEUU perquè ja estan molt saturades de gent.

- El govern dona poder polític als treballadors (sindicats) i es concedeixen drets socials, i d'aquesta forma s'alleujarà la tensió existent fins a les hores.

Tot això comença a l'hora per tot Europa, però a Espanya es produeix molt més tard perquè no es van voler donar cap tipus de drets als obrers, provocant un augment de les tensions dins del país i arribant a la Guerra Civil. Durant aquell temps s'aconsegueix pacificar la situació, perquè la gent una s'exilia i els altres callen.

DEMOCRÀCIA Poder del Poble

DEMO Poble CRACIA Poder

La Democràcia és el conjunt d'ideals o teories de com ha de funcionar una societat.

Ideals / Teoria de com ha de funcionar una societat

Democràcia Present

Pràctica / Context social

Possible

- IDEALS:
- Pràctica democràtica a Grècia (segle V a.c.)
- A partir de la revolució liberal
- PRÀCTICA:
- Atenes (època antiga)
- Els països funcionen amb els criteris democràtics reals. La base és liberal però s'hi barregen elements socialistes o d'esquerra (època contemporània)

Hi ha dos pensaments diferents que diferencien la democràcia.

Democràcia

Liberalisme Socialisme

Quan apareixen els primers pensadors democràtics intenten teoritzar amb quin seria la millor democràcia, i tenen en compte qüestions importants, com son:

- Com ha de poder existir la societat
- Com ha de ser la societat

I on podem trobar respostes com:

- Que sigui una societat prou madura, perquè tingui dret al vot i que tingui consciència per anar a votar.
- Que la gent valori l'educació, perquè sinó no val la pena pensar en donar educació.

Però un cop està en marxa la democràcia, s'ha de fer una reflexió de si realment la democràcia funciona o no i si realment hi ha democràcia. Hem de tenir en compte que tots dos aspectes com son Teoria i Practica sempre van lligades

DEFINICIONS DE DEMOCRÀCIA

MAY (Pensador)

Definició La democràcia és el règim polític que postula/defensa una correspondència necessària entre els actes del govern i els desitjos dels que en son afectats.

Es considera una Definició contemporània ja que separa els polítics dels ciutadans. I per tant, les decisions del govern es basen amb el que vol la gent.

DAHL (Pensador)

Definició És un regim polític que es caracteritza per la capacitat continua de resposta del govern en les preferències dels seus ciutadans considerants políticament iguals. (vol dir que tothom vol el mateix, govern i ciutadà)

Una democràcia real ha de tenir uns mecanismes que garanteixin que les persones puguin formular les seves preferències, com:

- Poder expressar el seu criteri i saber que vol.
- Ha de permetre expressar les seves opinions polítiques tant a altres persones com al govern (llibertat d'associació política)
- Totes les idees han de rebre el mateix interès i han de tenir la mateixa importància.

Dahl, en lloc d'anomenar-la Democràcia, ell l'anomena POLIARQUIA, que significa pluralitat de poders. I segons ell hi ha unes garanties bàsiques en una Poliarquia o Democràcia, i son:

- Llibertat d'expressió i pensament
- Llibertat d'associació política i organització
- Dret de vot (sufragi) i el diferencia en:
 - Actiu: Quan una persona vota
 - Passiu: El dret de qualsevol persona que vulgui presentar-se a unes eleccions
- En unes eleccions en què un individu es presenta, ha de tenir unes garanties per competir pel vot amb igualtat.
- Eleccions lliures i amb plens efectes.
- L'estat ha de tenir un funcionament democràtic (composició del Parlament a través del vot)

- Fonts de comunicacions alternatives (com a extensió de la llibertat d'expressió), per tant hem de tenir dret a fons d'informació diferent, amb pluralitat d'opinions, ja que es considera una condició necessària.

Si es reconeixen aquestes garanties, però la gent no les fa servir, vol dir que no serveixen de res. Per tant la democràcia, les seves garanties, s'han de posar en practica. I a més s'ha de tenir una oportunitat semblant de participació tant en la política com en les votacions.

SCHUMPETER (Economista)

Definició És un mètode institucional per arribar a decisions polítiques on cada individu aconsegueix el poder de decidir per mitja d'una competició electoral.

Segons Schumpeter s'ha de lluitar en una cursa electoral per aconseguir vots i s'han de recollir les demandes i sol·licituds de la gent a qui han de representar. La garantia d'una bona democràcia és que no guanyin sempre els mateixos.

No decidit per endavant

PODER

No guanyin els mateixos

SARTORI (Liberal)

Definició És un sistema ètic i polític en el qual l'influència de la majoria queda confiada al poder de minories.

Els valors, ideals, sistema polític, etc., son la repartició que es fa del poder. Es distingeix entre qui governa i la resta del poble, i es mesura la força del qui guanya per la majoria de vot que obté.

MÈTODE Sons necessaris els dos conceptes,

DEMOCRÀCIA perquè, la democràcia funcioni

CONTINGUT correctament.

DEMOCRÀCIA I ECONOMIA

Totes les definicions fetes fins ara estan enfocades cap a països rics, ja que una condició principal per tenir democràcia és tenir una bona economia de mercat. En països pobres, el primer que s'ha de fer per aconseguir una democràcia és arreglar la situació econòmica del país, però no a tots els països amb economies fortes hi ha democràcia.

Per què hi hagi una bona democràcia és necessari un bon repartiment equitatiu de l'economia pe a garantir-hi un bon funcionament de la democràcia.

Hi ha d'haver voluntat per part del govern i els ciutadans per canviar el sistema polític i aconseguir la democràcia. La democràcia és més una victòria política que d'altra mena.

La regla de la majoria s'aplica dins d'uns límits.

UNANIMITAT Quan no és possible arribar a un acord, s'implica a la major part de persones per tenir un

consens més elevat. A les minories, en democràcia, s'han de respectar. No totes les decisions de la majoria són democràtiques.

1.- ATENAS S.III a.c.

Democràcia Directa No s'estableix cap diferència entre els polítics professionals i els ciutadans. Els ciutadans són els que prenen les decisions, ja que els ciutadans participen directament en el govern del país, ja que de forma rotatòria formen part del parlament.

Membres de la Ciutadans

La societat d'Atenes estava formada majoritàriament per una societat agrícola. La societat estava dividida en estaments tancats, en els quals no hi havia forma de canviar i cadascun realitzava les seves tasques, i eren:

De ple dret

No eren ciutadans de ple dret, i sense cap tipus d'opció a participar-hi

Marginats considerats estrangers no ciutadans

PRACTICA 1

*Anàlisi del text constitucional **LA DECLARACIÓ DELS DRETS DE L'HOMME I DEL CIUTADÀ** del 1789 durant la Revolució Francesa.*

En trobem en un moment de l'història en què canviem d'un estat feudal a un estat liberal. Això implica que ens trobem en un nou tipus de societat. És un moment on trobem per primer cop una declaració escrita de nous principis a seguir.

Els representants del Poble Francès (i aquests en nom del Poble) són que varen escriure aquesta declaració dels Drets de l'Home, ja que consideraven que el pitjor que es podia fer políticament és oblidar els drets inalienables de l'home (i aquests són els que pertanyen a l'home i no se'ls hi poden negar), i un govern corrupte és aquell que no garanteix cap d'aquests drets.

El que ha de quedar molt clar és que viure en societat implica tenir no només Drets, sinó també implica tenir uns Deures a realitzar. Aquesta declaració està escrita amb uns drets clars i que precisament per la seva claredat no es puguin rebatre de cap manera.

Tant mateix, com a Drets dels ciutadans són aquells que regulen als membres d'una societat o d'un estat, i que viuen sota d'un mateix PODER.

1.- ¿Quins són els drets més significatius?

Aquests són:

El dret a la llibertat (Art. 1). Llibertat pel sol fet de ser persona, amb igualtat jurídica sigui quin sigui el nivell econòmic i amb uns drets ja reconeguts. Però podem trobar que hi ha drets que afavoreixin més a uns individus que d'altres, però sempre que aquest benefici repercuteixi en benefici de tothom és acceptable.

Troblem una definició de llibertat en l'Art. 4 i en la qual ens indica on comença i on acaba la nostra llibertat, i és on acaba i comença la llibertat d'un altre individu. Per tant, aquest article el que fa és crear una autolimitació de la llibertat, ja que vivim en societat i ens hem de moderar i l'única mitja de moderació és la

LLEI.

El dret a la propietat (Art. 2 i 17). Garanteix tenir les mateixes oportunitats per aconseguir el que es vol fer o ser, però que s'espavili més tindrà més. També es basa en una base econòmica ja que aquest dret és inviolable i només se'ls pot privar d'ella (la propietat) pels estaments públics, amb una indemnització justa. Ej.: Qualsevol obra pública que s'hagi de fer i que passi per terrenys propietat d'un individu, l'estat està obligat a pagar el terreny a preu de mercat.

El dret a la seguretat (Art. 2). Com a persones egoistes de mena, és necessari tenir una defensa contra d'altres persones i contra l'estat, a l'hora de defensar les seves propietats. L'autoritat ha de garantir aquesta seguretat i per aquest motiu es forma la Policia o l'Exercit. L'autoritat sempre ha d'actuar dins la llei, respectant les llibertats de l'individu.

El dret d'expressió (Art. 11). Hem de tenir en compte que els drets i llibertats mai son absolut per tant tenen que tenir una limitació, i aquesta és la Llei. Podem opinar i expressar el que vulguem, sempre i quan no s'infringeixi cap llei establerta.

2.- ¿Quina és la funció de l'estat, i quina és la posició dels ciutadans?

Funció de l'Estat

El titular del poder és la Nació, és a dir l'Individu.

NACIÓ INDIVIDUS

Propi d'aquella època és que el poder l'exerceixi l'estat com al seu representant. S'ha de tenir en compte que l'Estat realitza les mínimes funcions possibles, ja que hi ha una força pública que garanteix l'ordre social (polícia, exercit). Aquesta força pública ha de servir a la nació (l'individu) ja que l'estat és una associació política, i la feina de l'estat o govern és crear les lleis per a garantir aquest ordre. Aquestes garanties son també contra el Poder, i estan reflectides en els Art. 7 – 8 – 9.

L'estat existeix per què la gent ho vol.

Podem veure que en cap dels articles de la Declaració, es fa referència a cap dret de tipus polític. Segons l'Art. 6, tothom pot participar personal o mitjançant els seus representants en la creació de la Llei. Això implica que tot individu té'l dret d'estar representat a l'hora de la creació de les lleis, però en cap lloc indica la forma o mitja que s'utilitzava per escollir-los.

Posició dels Ciutadans

Els individus gaudeixen d'una sèrie de drets i no han d'esperar res de l'estat, sinó que han d'aconseguir tot el que necessitin per ells mateixos, ja que no hi ha cap llei que digui que l'estat està obligat a subministrar cap ajut per aconseguir-ho, i per tant l'individu només té la llibertat per arribar a aconseguir tot el que vulgui.

La llibertat permet desenvolupar els talents de cadascun per aconseguir l'èxit (riquesa, propietats, etc.), que és el que tot individu cerca, i el mitja més ràpid per aconseguir-lo és el mercat ja que és el mecanisme que els liberals defensen més.

El mercat és un conjunt d'individus que compren i venen, i és l'únic lloc on no hi ha cap govern que delimiti el seu funcionament. Per als liberals el mercat és el Paradís de la llibertat individual.

Per als liberals, l'estat és mal necessari, ja que controla l'egoisme humà i així podem viure en societat. L'estat

fa d'àrbitre mitjançant la Llei. Llibertat de fer el que vulguis dins els marges de la llei. Viure en societat implica als individus tenir drets i deures.

3.- ¿Creus que alguns drets tenen un contingut de classe social?

Sobre paper no hi ha diferències en drets, siguin els individus del nivell que siguin. Reconeix els drets, però no que es portin a la pràctica.

Els Drets de Propietat. El capital que permet produir l'economia. Es reconeix la propietat privada. Qui no té no se l'hi nega, però tampoc se li garanteix que se l'hi doni. Son drets pensats per a la burgesia, i per fer funcionar l'economia.

2.- DEMOCRÀCIA LIBERAL

Implantació de les idees liberals sobre la democràcia. Intenten canviar igualtat política. (el vot de qualsevol val el mateix que el de qui estigui al poder) i desigualtat econòmica (no tothom compta amb els mateixos recursos i condiciona el que es forma la vida)

Els pensadors socialistes deien que per tenir democràcia cal tenir una societat més o menys igualitària.

Política

Igualtat Social

Econòmica

Dos formes de pensar com seria la millor forma de democràcia:

- Sense classes: Ningú té propietat privada, propietat col·lectiva ex.: cooperatives
- Una sola classe social: Tothom tindria una petita propietat per no dependre de ningú. No acumular propietats. Pensador JEFFERSON (President de EEUU) deia: exemple de societat on no hi tenen diferències de classes, propietat molt repartida.

El mercat, peça central de la societat. La democràcia es canviar la forma de crear el poder.

Els liberals eren optimistes.

Drets del ciutadà aplicar drets polítics hi tenim les democràcies actuals

- De Dret
- Democràcia de Dret
- Incorpora estat Social

DEMOCRÀCIA

Liberals accepten partits polítics i sindicats es converteixen en democràtics.

Viuen en països grans.

Participació petita de ciutadans que participen a la política. Representen els desitjos dels ciutadans.

REPRESENTATIVA SOBIRANIA POPULAR

El poder el tenen tots els individus (el poble). Cedeixen el poder als representants (Parlament) mitjançant el vot.

La Sobirania Popular realment no existeix, els parlamentaris són els que decideixen pel poble.

CONSTITUCIÓ LEGISLADORS EXECUTIU

o REPRESENTANTS

DRETS

INSTITUCIONS DE GOVERN SOCIETAT

Poder dels individus, escollim

FORMA DE FUNCIONAMENT

A) Model Participació o desenvolupament

Autor STUART MILL (S. XIX) Anglès liberal. Se'n adona que els obrers s'estan organitzant i suposava un risc per l'estat liberal. Reclamaven uns drets reconeguts, però que no estaven en vigor.

La misèria (cap dret social) on una minoria viu bé i la resta malament, la misèria no es pot justificar des d'un punt moral. Econòmicament es podria evitar si funcionés d'una altra manera.

Solució probable és la democràcia. Defensa l'arribada de la democràcia quan no n'hi ha a cap lloc. Millorar la societat i canviar-la així com el mercat.

Els liberals defensen el mercat, mentre que els socialistes no.

DEMOCRÀCIA CANVI SOCIAL

Permeti que tothom pugui ser lliure, tenir una vida digna és una de les idees a més a més d'enriquir-se per ser feliç.

La democràcia ajudaria a canviar la forma de ser de les persones, oblidant el seu egoista participant-hi en la política.

Problema pràctic: la gent necessita uns recursos de formació per poder participar-hi, recursos materials o de vida. Entra en contradicció amb el concepte de mercat.

S'ha d'animar al govern a fer alguna cosa per millorar la vida de les persones. Defensa el treball en cooperativa, gent necessita educació pública.

El mercat no és el problema en ell mateix, el mercat va adaptar-se (encara que genera desigualtat) que provenen de l'època feudal.

Ciutadans amb criteri propi.

Dret de Vot. Burgesia tenia pànic dels obrers si tenien el mateix poder i fer una revolució. No tenir dret de vot tothom, només que tingui més formació. Sistema de vot ponderat. Equilibrar els vots dels obrers i dels burgesos.

Model de democràcia liberal i que la democràcia sigui una nova manera de societat.

B) Model d'Equilibri / Protecció

Autor SCHUMPETER Model més realista ple de contradiccions. La democràcia no és per millorar l'individu, és per controlar el poder polític i un mecanisme per arribar a un equilibri entre els individus.

Protegir-nos de l'autoritat i equilibrar els individus.

Societat Plural: individus amb els seus interessos i tots ells vàlids.

PLURALITAT / PLURALISME

Elits: Pocs que manen, per la repartició, i que dirigeixen. S'han de controlar. Important COMPETICIÓ entre ells.

Equilibri: Com si fos un mercat. La democràcia és com un mercat, amb els seus desitjos (demandes) i n'hi ha tantes com individus. L'alternativa és l'oferta, feta pels dirigents polítics. L'individu escolleix l'oferta que prefereixi.

Fa falta el dret de vot, perquè l'elit no siguin les mateixes.

Mecanisme més habitual: El vot.

D'altres: grups de pressió, vagues, associacions.

Democràcia és votar, però també que la gent s'organitzi. Vigilar l'elit, per evitar la dictadura. El pes en els polítics. Bon funcionament del govern.

Democràcia Socialista ha de canviar l'economia per poder canviar la política, ha de canviar la societat (utopia)

Model protector / d'equilibri: Protecció dels individus contra l'Estat, el poder de l'autoritat. Si tots tenen dret de vot, cada individu tindrà el mecanisme per protegir-se. Drets polítics com a avantatge, per limitar el poder de l'estat. Sufragi, associacions sindicals.

Millor equilibrar gran diversitat d'individualismes. Ho comparen amb el mercat. Demanda-Oferta. Interessos molt variats, s'equilibra la demanda de l'individu amb l'oferta dels partits polítics mitjançant el sufragi, escolliran l'oferta que més els hi interessi.

Diferències entre model participatiu i model protector. Model protector és un model elitista. Posa molt de pes en els dirigents. Gent competent, gent formada (dirigents) Creuen que els ciutadans es realitzen el mercat, societat civil.

La clau per a preferir la democràcia, fa que la persona que governa està indecís, ja que depèn del ciutadà que el votarà, i fa competir entre les elits.

Mecanisme per a protegir-se del govern, i que canviïn per la competència. Han de fer cas de les demandes dels ciutadans, ja que depenen del ciutadà per poder governar.

Hi ha diverses crítiques dels dos models:

Crítica model protector:

Formula poc democràtica perquè el valor del vot és igual al de tots.

Demanda potencial

Demanda efectiva: ??? La possible que es podria fer. Vot i Associacions, grups de pressió. Per a crear aquestes associacions necessiten recursos econòmics. A nivell real no som iguals.

Basats amb desigualtat de recursos. Els que estiguin més ben posicionats econòmicament podran crear aquestes associacions.

Oferta limitada a uns quants partits que possiblement no ofereixen el que l'individu demana.

Critica model participatiu:

Ha de canviar la societat. Però a la practica, l'incentiu en participar és poc ???????? per no tenir maneres reals de participar-hi.

Problema principal: Realitat en mon desigual

Igualtat política

EEUU el 50% de la població està censada per poder votat, ja que s'han d'apuntar personalment. A Europa, en arribar a la majoria d'edat, l'estat s'ocupa d'apuntar-te al cens electoral.

Contra menys recursos tens, menys interès en els problemes del país, ja que hi ha un gran desequilibri econòmic.

Diferències entre model participatiu (A) i model protector (B):

IMPORTÀNCIA

- Posa la importància de la democràcia en els ciutadans, que s'impliquin en la política. Tenir bons ciutadans, ciutadans actius.
- Posa la importància en un bon govern, ben preparat. Els ciutadans han d'estar ben preparats, però sense que s'impliquin gaire.

DRETS POLÍTICS PRINCIPALS

- Son els drets de tipus social, com per exemple seguretat social. S'aconseguirà amb beneficis socials.
- Son els drets de propietat, reconeixement del treball de cada un.

TIPUS D'ECONOMIA

- L'economia s'ha de corregir. L'ideal seria la igualtat d'oportunitats, Oportunitat de ser lliure i amb els mateixos recursos i a partir d'aquell que cada un intenti trobar la felicitat a la seva manera.
- Economia de mercat sense intervencions de cap tipus.

L'ESTAT

- Intervingui en l'economia, drets socials.
- Que no intervengui gaire. Deixi llibertat d'iniciativa

Els partits d'esquerra som més propers al model participatiu, en canvi els partits de dretes som més propers al model protector.

Contra més polèmica política més s'implica la societat.

1ª part manual Ciència Política Democràcia

Fonaments històrics de la Democràcia

LA DEMOCRÀCIA LIBERAL Y SU ÈPOCA Macpherso Alianza Editorial

5.- L'ESTAT AUTORITATI I L'ESTAT TOTALIRARI

LES DICTARURES: L'AUTORITARISME I EL TOTALITARISME. L'ESTAT FEIXISTA. L'ESTAT SOCIALISTA. ALTRES FORMES D'ESTAT AUTORITARI.

NO ES FA

6.- L'ESTAT DE BENESTAR

ORIGEN I ETAPES DE L'ESTAT DE BENESTAR. LES CARACTERÍSTIQUES INSTITUCIONALS DE L'ESTAT SOCIAL I DEMOCRÀTIC DE DRET. LES TEORIES D'ESTAT DE BENESTAR.

L'estat democràtic i estat de benestar van lligats en el temps.

ESPANYA: ESTAT SOCIAL i DEMOCRÀTIC DE DRET

Limitat per la constitució.

S'amplia a l'està de dret.

Finalment es fa social.

L'estat de dret en els seus inicis no és democràtic, però s'hi converteix i finalment en social (de benestar).

La democràcia és igual a llibertat, sempre que hi hagi un nivell social igualitari o similar.

L'estat social surt, perquè els estats liberals s'ha de trencar una norma: L'economia de mercat no es pot tocar.

L'estat social fa d'interventor en vers l'economia. Un estat pot intervenir en l'economia, però no vol dir que hi hagi estat de benestar.

Les dos finalitats d'aquest estat son:

- Garantir el creixement de l'economia. L'estat arregla el que no funciona de l'economia.
- La democratització e la societat per garantir igualtat d'oportunitats.

El segon objectiu s'aconsegueix intervenir en els beneficis que la societat genera, per afavorir a totes les persones necessitades. DRETS SOCIALS.

Passa d'estat mínim a fer coses a favor dels ciutadans, ser actius. Passen a ser drets individuals.

Dret a l'educació

Per tenir oportunitats, tindrà més llibertat. Però obtenir el que vol, més formació pel treball. Necessitat econòmica.

Dret a la sanitat

Drets de Seguretat Social

Aturats, cobreix malalties, jubilacions. Tenir ingressos per poder viure.

Dret a l'habitatge

L'estat garanteix tot el que el mercat no podia garantir.

CONSCIÈNCIA PRACTICA

Creixement de l'Estat amb gestió i administració pública. Recaptar més impostos i s'ha de garantir un creixement econòmic. Més riquesa per distribuir de forma igualitària mitjançant amb drets socials.

Etapa final 1945 1973 Etapa de Benestar.

Econòmicament, creixement molt fort. Gran inversió en drets socials.

Despesa del govern més gran que el creixement de l'economia.

Impostor Progressiu. Quan més guanyes, més pagues d'impostos. La riquesa es divideix en trams. No és igualitari.

Redistribució de la Renda. Sobre els beneficis, l'estat intervé i modifica el resultat econòmic del mercat. Una part. La gravada amb els impostos.

Distribució Tocaria, el govern, la propietat i no ho pot fer.

L'estat es converteix en agent econòmic. L'estat produeix béns i serveis.

BÉNSS

PRODUCTOR

ESTAT SERVEIS

REDISTRIBUCIÓ

Etapes

1ª Fase

Comença als països on hi ha democràcia. Alemanya, Gran Bretanya, EEUU, a finals de segle XIX. Practiques amb Seguretat Social, amb drets del treball. Regulació drets laborals quan l'economia de mercat comença a fallar.

El creixement econòmic és dona, l'edat de treball augmenta i s'ha de jubilar les persones. Se'ls hi ha de donar una manutenció.

2ª Fase Entre 1ª i la 2ª guerra 1919 – 1940

Etapla més problemàtica a occident. Revolució Russa i creixement del Feixisme. Remata crisi any 1929, perd optimisme els liberals. Més d'una quarta part de la gent d'EEUU, sense res, ni recursos per viure. Alemanya es dispara la inflació.

L'estat s'endeuta fent obra publica per donar feina a la gent a l'atur.

Els liberals creien que l'economia aniria creixent per si sola.

1r. Es donen compte que amb el creixement econòmic no se li solucionen els seus problemes.

2n. Hi ha desigualtats en el col·lectiu dels treballadors, per tant, s'inicien els primers partits polítics, sindicats...

Neixen les primeres mútues de sindicats dels treballadors per cobrir les baixes de malaltia...

Els treballadors s'ajunten i formen grups.

L'estat assumirà noves funcions:

- Creixement econòmic (sector públic
- Garantir la igualtat d'oportunitats (drets socials

però a partir d'aquí la gent s'haurà d'espavilar per mantenir els seus recursos.

* igualtat de partida

Economia mixta

- mercat (lliure competència en el mercat)
- sector públic

Impostos

- Indirectes ! són els que es recapten en funció de la riquesa de les persones (IRPF)
- Directes ! tothom paga el mateix, independentment de la seva riquesa (impost taba, benzina...)

Etapas

- Fase d'experimentació (1870 1917)

Es regulen els primers drets laborals a Dinamarca, França i Gran Bretanya

- Fase de consolidació (1917 – 1945)

S'aplica bàsicament a EEUU i a Suècia.

Es fa un pacte entre el govern i sindicats perquè acceptin que l'estat modifiqui la situació econòmica,

s'encarregui de l'obra pública i els sindicats s'obliden de fer una revolució i es dedicaran a defensar els treballadors i així millorar les seves condicions de vida.

- Fase d'expansió (1945 – 1973)

L'estat de benestar comença a arribar als països democràtics

Es caracteritza per un gran creixement econòmic.

La manera de calmar la rivalitat / els problemes entre treballadors i els burgesos era pujar el nivell de vida. Si el nivell de vida puja, la gent ja no vol fer cap revolució perquè la situació econòmica es bona.

[es fan revolucions quan el nivell de vida és molt baix i la gent es moria de gana]

3.- Fase d'Expansió (1945–1973)

2ª Guerra Mundial Crisis del Petroli

- 1973

Consolidat als països més avançats. Espanya entra al 1978 amb la constitució.

Gran creixement econòmic. Repartir gran producció.

Puja pressió fiscal (impostos)

Directes Directament a persones (progressius)

IMPOSTOS

Indirectes A través d'activitats externes (benzina, tabac, etc.)

KEYNES (1936) Economista. Reforma del govern. Teoria de l'estat de benestar.

L'estat ha d'intervenir al mercat, influir o modificar el comportament econòmic de les persones (treballadors, empresaris) Diners circulen i l'economia funcionen. Treballadors gasten, empresaris inverteixen.

CONSUM

INVERSIÓ

L'estat ha de començar fent això, gastant diners.

OBRA PUBLICA (Carreteres, Transports, etc.)

ESTAT INVERSIÓ

CRÈDITS (Finançament empreses, crèdits tous)

PRODUCCIÓ OCUPACIÓ

SOCIETAT DE CONSUM

Amb aquesta inversió, teòricament ha de funcionar, al crear ocupació. Si tenen treball, tindran més renda, podran consumir o gastar més. L'Estat recupera la inversió feta amb els impostos per més producció o per la renda.

L'any 1973 tot això entra en crisi, pel problema del petroli.

1º- Crisis del Petroli: Crisi econòmica. Desapareix l'estat de Benestar

Grans bosses d'atur, importants i més inflació.

Esquema de KEYNES

INFLACIÓ ATUR

L'estat de Benestar fa créixer la inflació, baixant l'atur. A més endeutament, més llocs de treball.

INFLACIÓ ATUR

Trencament de l'estat de Benestar.

2º- Apareixen nous grups polítics que demanen a l'estat que facin coses que avanç no demanaven (feministes, ecologistes, etc.)

L'estat té més pressions per fer funcions que avanç no feia.

3º- Si la gent és més rica, viu més anys, i hi ha jubilacions. Avui en dia l'estat de Benestar ja no funciona, només queden els drets socials

DUES POSTURES

- DRETES L'estat social s'ha demostrat que no ha estat eficaç a l'hora d'arranjar la pobresa, sanitat pública, etc. Grans burocràtics amb funcionament lent. L'estat social crea esperança que l'estat podrà millorar les seves vides. L'individu demana més coses. Reduir funcions del govern, que la gent s'esforci en aconseguir més coses.
- ESQUERRA El problema és el funcionament de l'economia. Ha de garantir que l'economia creixi i d'altra banda a de garantir serveis socials, és contradictori. Mercat més productiu amb menys personal (crea atur). Drets socials creats pel govern. Mal funcionament del govern. Intervenir més o d'un altre forma al mercat.

SEGONA PART. LA TEORÍA POLÍTICA

7.- LES IDEOLIGIES POLITIQUES

SOCIETAT MODERNA I IDEOLOGIA POLÍTICA. EL LIBERALISME. EL CONSERVADORISME. EL SOCIALISME. EL NACIONALISME.

NO ES FA

TERCERA PART. EL COMPORTAMENT POLÍTIC

8.- LA CULTURA POLÍTICA

EL CONCEPTE I ELS COMPONENTS DE LA CULTURA POLÍTICA. L'ADQUISICIÓ DE LA CULTURA POLÍTICA: LA SOCIALITZACIÓ. ELS AGENTS DE LA SOCIALITZACIÓ. LA CULTURA POLÍTICA DEMOCRÀTICA.

Idea de cultura política. Idees de com funcionen les coses en política. Concepte de Cultura política LA CULTURA CÍVICA (1963) Almond i Verba

2 Motius

- Anys 60, estudi de la política. Perquè la democràcia va ser tant fràgil. Com es pot aguantar un país perquè sigui democràtic. Valors polítics dels ciutadans. Els governs necessiten que els ciutadans creguin amb ells. Com s'aguanta la democràcia.
- Més pràctic. Fan servir sistemes d'enquestes d'opinió. Saber quins valors polítics té el ciutadà. Amb una mostra pots treure conclusions del que pensa la resta dels ciutadans.

DEFINICIÓ: La cultura política és l'orientació cap els objectes polítics. Visió/particular subjectiva de la política (el que cadascun pensa de la política) L'objecte és la política. Forma de veure les coses (orientació) que ens fa actuar d'una forma implícita. La cultura política d'un país consisteix en la distribució de les orientacions dels ciutadans d'aquest país.

ORIENTACIÓ

SUBJECTE OBJECTE

(Individu) (Política)

VALORS IDEOLOGIA

És l'actitud dels ciutadans, pot ser que siguin pròpies i diferenciades entre uns grups i uns altres. Això se li dirà que és una subcultura, és a dir, que és una cultura específica dins de la cultura general. Veure que pensa la gent sobre la política, i depèn de les nostres idees.

Per exemple, els militars, ja que tenen una cultura concreta (graus militars)

Tres tipus d'orientació.

- **CONEIXEMENT:** Coneixement de la política, de les coses públiques pot influirà sobre les orientacions que tinguin les persones.

ACTITUDS b) SENTIMENTS: Quin sentiment te la gent sobre les institucions polítiques

Vers la política

c) **AVALUACIÓ:** Quina valoració fan les persones sobre la política. Es jutja si la feina la fan bé o no, independentment dels sentiments que un tingui.

La combinació d'aquestes tres orientacions determina o influeix en el nostre comportament.

Tothom té una cultura política, el que cal veure és el nivell de coneixements polítics te. Les actituds van en funció del coneixement que tinguem de la política, ja sigui per que ho han viscut o pel que ens han explicat.

És un fenomen col·lectiu, ja que comparteixes els coneixements que puguis tenir amb els membres de la

societat on vius.

FRANÇA Compartir per tots la República.

ESPANYA Seria compartir per tothom la Monarquia.

OBJECTE DE LA POLÍTICA.

Ho podem classificar en quatre tipus d'objectes:

- Sistema Polític (Marc Polític) Orgull de pertanyé al seu país, d'acord o en contra de la democràcia (qüestions més amplies). Sol les qüestions més generals.
- Institucions Polítiques. Coneixement del Parlament, Monarquia, confiança en els partits polítics. Qüestions sobre les institucions que intervenen.
- Decisions Valoració de les polítiques que prenen l'ajuntament, l'estat. Serveis Públics. Les institucions polítiques vistes des del punt de vista de les decisions, sobre les decisions concretes. Si les decisions preses sons correctes o no
- Ciutadà Paper del ciutadà amb política. Importància d'anar a votar. Quina valoració o visió te la gent sobre la política. Si el ciutadà participa en la política o no. Pensar si ets important en la política o no.

LA SOCIALITZACIÓ

És el procés pel qual un arriba a ser membre d'una societat.

Quan una persona neix no té cultura, per tant necessita que algú l'ajudi fins que és gran i un interioritza els hàbits, de forma que s'aprenen conductes o comportaments de la societat on vius.

TIPUS DE SOCIALITZACIÓ

- **Socialització Primària** La que passa a la infantesa. És l'època més decisiva perquè no és sap res.
- **Socialització Secundària** És el període de la vida en què un ja és membre de la societat (adult), i inconscientment traspasa valors als més petits.

La cultura política s'adquireix a través de la socialització. La socialització política s'adquireix de dues maneres:

- Transmissió espontània: Els valors que es passen inconscientment, a través de la convivència, etc.
- Alligonament: Manera en què expressament, la persona que està parlant vol influència als altres. Per exemple, un polític en un míting.

En la socialització, la part més important és la socialització primària perquè és el que dura més en la vida. Per això el comportament o els valors que un te (opinions democràtiques) son molt lentes de canviar, per exemple les persones grans que han viscut en una societat totalitària s'ha interioritzat molt i perduren en el temps.

AGENTS DE SOCIALITZACIÓ

1º– La família

Transmet valors per procés de transmissió. És l'element més important ja que és una referència pel nen.

2º– L'escola

Procés d'alliçonament. L'escola és un instrument del poder polític perquè l'estat diu quines coses s'han d'aprendre i quines sons les que no s'han d'aprendre.

El primer que fa l'escola és ensenyar que és un membre d'un país (S'ha de tenir consciència de ser membre d'un país). El primer que fa és formar ciutadans.

En època liberal la gent no és conscient de ser membre d'un país perquè no viatjaven i no sabien res més que allò que estava a les poblacions del voltant. Per tant a l'escola d'ensenyava la història en funció del poder polític que en aquell moment està governant.

Per exemple: Algèria Expliquen que el seu país era França quan era una colònia francesa. Quan arriba la independència d'Algèria, expliquen la ocupació francesa.

En funció del punt de vista que s'explica així són els valors d'aquella societat amb la finalitat que així el poder polític influeix en la població.

El nom que es posa a les etapes històriques són noms que els posen els guanyadors i així s'explica la història. Per exemple, la reconquesta. La manera d'explicar les coses i de valorar-les és la cultura política.

Per tant, l'estat dona una visió de la història. Un símbol espanyol és la monarquia (la cara del rei apareix a les monedes tant de pesseta com a partir de gener als euros)

A nivell de cultura política catalana tenim com a símbol Francesc Macià com a defensor de Catalunya (independència), i per això l'homenatge cada 11 de setembre.

A l'exemplar es posen noms que recuperen l'època medieval quan la corona catalana tenia poder. En aquell moment (quan neix l'exemplar) el poder polític català era molt fort, hi havia molts partits. Per això els noms com: Roger de Flor, Casanovas, Muntaner (personatges medievals)

Els valors són molt difícils de canviar, per això els poders polítics el primer que fan per fer constar que ha hagut un canvi polític és canviar els noms dels carrers, per així identificar-se més en el seu país.

Històricament l'escola era un lloc autoritari, així aprenen uns valors, unes jerarquies i que has de fer cas del que et diuen.

Avui en dia les coses han canviat molt

3º– Els mitjans de comunicació

Aquests, cada cop van guanyant més pes, perquè en el món en què vivim tot el que sabem és, perquè ho coneixem a través de TV, premsa i radio. (Defineixen el que coneixen i el que no coneixen).

Els mitjans de comunicació tenen molt poder ja que nosaltres no podem modificar les coses. Els mitjans de comunicació en funció de quina empresa hi ha darrera ja sigui pública o privada, poden ocultar informació, modificar les coses, s'explica el que volen. Tot allò que surt a la TV, el ciutadà s'ho creu però no vol dir que sigui real.

Controlen la informació, per exemple a la guerra d'Afganistan. Tota la informació que ens arriba per la TV o corresponents americans que estan a la zona. Aquests estan preocupats, perquè la TV islàmica pot donar la informació de manera diferent als EEUU.

La informació s'ha de pagar a l'empresa que té el control d'aquesta. Els mitjans de comunicació tenen la

capacitat de crear sentiments, com per exemple en el cas de les nenes d'Alcàsser, en un partit de futbol, etc.

El primer que es va donar compte del poder dels mitjans de comunicació va ser Hitler. Va fer arribar una radio a totes les cases, i emeten des d'una emissora controlada pel govern. També passa a Cuba i en general a tots els països amb dictadura.

Amb la democràcia, els mitjans de comunicació, depenen d'un grup d'empreses privades. Això implica una degradació, en decrement de punts de vista diferents

Com més punts d'informació tinguem, més criteri personal tindrem.

4º– Associacions

Pertànyer a un grup concret, grups culturals, esportius, benèfics, etc. No son grups polítics però si que tenen una visió semblant de les coses.

Comparteixen uns mateixos valors, comparteixen unes regles del joc, que en els països que hi ha associacions, respectaran més unes als altres i això farà tenir més confiança en les associacions, clubs, etc., i indirectament als partits polítics.

Aquests elements que no són polítics tenen molta influència en la democràcia, confiança.

Els països del nord d'Europa respecten molt la llei.

LA CULTURA POLÍTICA ESPANYOLA.

Sistema legítim: com a forma de governar.

1º Enquestes: Tenen una limitació, ja que no saps si tothom entén la pregunta tal i com l'entrevistador vol.

Tenim varis tipus d'enquestes en que podem determinar la legitimitat de la democràcia (en tots els casos interessa seguir l'evolució de les respostes a través del temps)

CUADRO nº 1

Principios democráticos y autoritarios del gobierno en España.

1966–1993

	1966	1974	1976 enero	1976 mayo	1979	1980	1981	1982	1983
Es mejor que una sola persona decida por nosotros	11	18	24	8	9	9	8	7	22
Es mejor que la decisión la tomen un grupo de personas elegidas por los ciudadanos	35	60	56	78	76	77	77	81	76
NS / NC	54	22	20	14	15	14	15	12	2

Veiem que a l'any 1966 hi ha un percentatge molt elevat d'abstenció (respostes de NS/NC). En l'any 1974 (començament de la transició espanyola) hi ha un canvi visible, ja que contra més tensió política trobem més

opinió pública. Però durant el període entre 1976 i 1993 trobem que hi ha molt poc percentatge en l'abstenció i amb els partidaris de la dictadura i molt més recolzament de la gent a la democràcia.

Troblem un gran suport a la democràcia, i podem comprar el temps entre abans i després de la democràcia, però també pot ser depenent del moment.

També podem fer una valoració de com veu el ciutadà la democràcia, fent una valoració del govern que hi ha en cada moment.

CUADRO nº 2

Legitimidad de la democracia en España

1980–1995

	1980	1984	1985	1987	1988	1989	1990	1992	4/11995	12/1995
La democracia es preferible a cualquier otra forma de gobierno.	49	69	69	71	72	68	80	73	74	79
En algunas circunstancias un régimen autoritario, una dictadura, puede ser preferible al sistema democrático.	10	11	11	12	10	10	7	12	10	9
A las gentes como yo, lo mismo nos da un régimen que otro.	8	11	11	11	10	10	8	10	11	8
NS / NC	33	9	9	6	8	12	5	5	5	4

Em de tenir en compte que contra coses més concretes que es preguntin, la gent opina més. En trobem amb respostes diferents. Al augmentar el ventall de preguntes pots determinar o afinar més la resposta global de l'enquesta.

També podem fer una valoració segons les preferències polítiques del ciutadà.

CUADRO nº 5

Autoubicación izquierda–derecha en España, 1976–1996

	1976	1977	1979	1982	1986	1989	1993	1995	1996
Izquierda	5	4	10	9	9	8	8	9	9
Centro–Izquierda	13	17	26	32	35	26	31	27	28
Centro	38	41	36	28	23	22	24	29	30
Centro–Derecha	13	15	9	16	8	9	12	11	11
Derecha	8	4	3	3	3	3	3	3	3
NS / NC	22	19	16	12	22	32	22	21	18

Espanya té postures moderades de tipus polític, amb tendència a centre i centre esquerra. Després d'una dictadura, la tendència de la població es allunyar-se de l'ideologia del partit dictatorial.

L'igualtat de les respostes a lo llarg dels anys, es que la cultura política s'arrossega a través del temps (historia) i zones geogràfiques, ja que mantenen uns elements de continuïtat.

A nivell de Catalunya, podem fer una valoració a través de l'identificació nacionalista.

CUADRO nº 3

Evolución de la identificación racional en Cataluña

1984–1995

Fecha	3–84	6–85	5–86	3–88	6–88	11–92	12–95
Español/a	11	8	11	12	9	20	14
E>C	11	7	8	10	8	8	7
E=C	45	50	48	35	40	35	41
E<C	22	22	19	28	28	20	23
Catalán/a	8	10	11	14	11	15	13
NS / NC	3	3	3	1	4	2	2
(n)	(2.490)	(2.405)	(2.399)	(2.889)	(2.900)	(2.470)	(1.593)

També hi ha continuïtat en les èpoques. Hi ha molt terme mig. Tenim molta convivència social a nivell d'immigració. Els resultats provenen de temps enrere.

Per l'interès que tenen els ciutadans en la política, podem observar aquesta gràfica dels anys 1971 al 1989

GRAFICO nº 1

Evolución del interés por la política en España, 1971–1989

Troblem un gran desinterès per la política als països d'Europa des dels primers anys en comparança dels últims anys. Observem que amb el pas del temps la gent té més interès per la política i està més al dia dels afers polítics. A partir de 1978 (Constitució Espanyola), la gent s'interessa més en la política. Només observem que hi ha un nombre molt petit de gent molt interessada en la política, però el que veiem és que és un nivell constant durant tota la etapa a estudiar.

Pel que fa a la Eficàcia política, observem el següent quadre:

CUADRO nº4

*Evolución de la eficacia política subjetiva en España, 1978–1995 **

	1978	1980	1985	1989	1993	1995
<i>Eficacia interna</i>						
En política lo único que puede hacer la gente como yo es votar.	68	56	–	63	–	72
A veces la política es tan complicada que la gente como yo no puede entender lo que pasa.	60	61	65	53	59	54

<i>Eficacia externa</i>						
No creo que los políticos se preocupen mucho de lo que piensa la gente como yo.	71	59	64	65	61	69
Esté quien esté en el poder siempre busca sus intereses personales (A)	55	–	63	66	–	68

* Porcentajes de entrevistados que están de acuerdo con cada afirmación.

(a) Este indicador de eficacia externa no coincide con el segundo empleado por el SRC de Michigan (La gente como yo no tiene nada que decir en lo que hace el gobierno) y puede también ser entendido como una medida de la confianza en las autoridades.

Trobem que hi ha gent molt passiva, en el que es refereix a la política, a Espanya. La política a Espanya es troba molt allunyada de la gent del carrer, i aquests no tenen prou coneixements com per implicar-s'hi. Podem donar la culpa a la poca tradició de transmetre idees i coneixements d'aquests tipus, que ens donen poc camp per opinar sobre el tema.

COM A CIUTADÀ, L'ESPANYOL ÉS CONSIDERA DESLLIGAT DE LA POLÍTICA.

La conclusió més evident que traïem del conjunt de quadres estadístics i gràfics, es que en general la gent accepta molt bé la democràcia, però es troba distanciada de la política.

9.- L'ACCIÓ COL·LECTIVA

LA PARTICIPACIÓ POLÍTICA. ELS MODELS D'ACCIÓ COL·LECTIVA. LÉS ELITS POLÍTIQUES. ELS GRUPS D'INTERÈS. ELS MOVIMENTS SOCIALS.

Ens hem de plantejar varies qüestions per poder comprendre el terme de Acció Col·lectiva, i son:

- Perquè la gent esta en política.
- Quines circumstàncies fan que la gent decideixi actuar amb política.
- Perquè hi han diferents partits, partits forts segons el país, etc. ...

ACCIÓ COL·LECTIVA

Una definició possible d'Acció Col·lectiva, es que son accions fetes en grup, per defensar el que els interessa. Es pot mirar com si fos una visió econòmica (els individus com si fossin empresaris)

CULTURA (1)

COMPORTAMENT POLITIC

ELECCIÓ RACIONAL (Com de tipus econòmic) (2)

Tot depèn del país i la cultura que hi hagi a cada país, i trobarem dos enfocaments per els dos conceptes anteriors:

- Les persones en actes polítics depenent de la cultura que cadascun tingui. Les formes de veure o de tenir els valors es traspassen des d'un començament. També depèn molt del lloc on pertanys, així com d'on ho has après i del grup on pertanys.
- Les persones actuen en política en funció dels seus criteris racionals, sobrepasant el que els hi convé i el que no. I tindran una activitat política determinada per ells mateixos i no per d'altres circumstàncies, i sobre

tot segons els seus interessos.

OLSON (1965) Va escriure LA LOGICA DE L'ACCIÓ COL·LECTIVA en la que crea les bases teòriques de l'acció col·lectiva. Intenta explicar els comportaments polítics en funció que l'individu pot ser de dos maneres:

- EGOISTA Mira pel seu interès personal o privat.
- ALTRUISTA Mira per l'interès col·lectiu o general del grup.

El seu argument comença per identificar a l'individu com a egoista. Per en Olson, ens trobem amb una paradoxa, en la que creiem que un grup de persones tenen un interès comú, s'uniran per a defensar-ho, com podrien ser estudiants, veïns, etc. Però no sempre passa això, ja que la gent no s'organitza. L'individu decidirà actuar no segons els costos i beneficis de agrupar-se políticament, sinó que tindrà també molt present els recursos de temps, diners (costos), per aconseguir el que és demana (beneficis o bé col·lectiu)

També s'ha de tenir en compte que l'individu es:

- RACIONAL Sospesa costos i beneficis, que obtindrà.
- IRRACIONAL Reacciona pels sentiments. No sospesa, actua mogut pels sentiments.

Segons en Olson, l'individu a més d'egoista es racional.

EGOISTA Interès Privat

APROFITAT

(FREE-RAIDER) ALTRUISTA Interès Col·lectiu

INDIVIDU

RACIONAL Costos / Beneficis

COL.LABORADORS

IRRACIONAL Sentiments

D'aquesta estructura és deriven dos tipus de comportament polític:

APROFITAT (FREE-RAIDER): Es l'individu que espera a que els altres actuïn i no s'implica en res. Però rebrà de forma igualitària els beneficis que s'obtinguin.

COL.LABORADOR: Es l'individu que actua per ajudar a la resta.

Però per ser col·laborador, molts individus han de tenir algun tipus d'incentiu per a mouràs pel col·lectiu.

GRUP DE REFERENCIA: És el conjunt d'individus que tenen algun interès col·lectiu a defensar. La millor manera de defensar el que els interessa es associant-se. Però no sempre es dona el cas d'aquesta unió a l'hora de defensar interessos comuns. Els que és decideixen a organitzar-se en comparació del grup de referència es molt petit.

BÉ COL·LECTIU o PUBLIC: Es aquell bé o servei que arriba per igual al conjunt d'individus que formen la societat o grup de referència, i en el qual no es pot fer cap tipus de diferencia a l'hora de repartir els beneficis. Aquest pot ser:

PUR Ex.: Far de llum.

IMPUR Ex.: Serveis de Transport Públic.

La diferencia entre un bé col·lectiu i un bé privat, es que per aconseguir el segon s'ha de pagar.

Benefici = **B** (aquest arriba tant al aprofitat com al col·laborador)

Benefici individual = **B = b i**

N

Costos = **C**

Cost col·laborador = **C = c i**

N

Cost aprofitat = **0** (No participa per aconseguir-ho)

Com que l'individu es racional i egoista, i com que el benefici a rebre serà igual per a tothom i el cost es 0 per no col·laborar, no es col·labora i s'obtindrà el mateix benefici.

Però hi ha alguna cosa que ha de motivar a implicar-se (incentiu selectiu). L'incentiu és el que empeny a fer coses, i es selectiu perquè se'ls hi dona a les persones que decideixen treballar pel grup.

INCENTIU SELECTIU: T'empeny a canviar el teu punt de vista i se li dona a determinades persones, ja que son beneficis suplementaris per a les persones que decideixen participar. Trobem dos tipus d'incentius selectius:

POSITIUS A la persona que esta afiliada i aconseguirà algun benefici.

Ex.: Partits polítics llistés electorals.

NEGATIUS Es una coacció o penalització als aprofitats.

Ex.: Piquets de vaga Sindicats

Impostos Estat

Les organitzacions no polítiques també tenen aquests tipus d'incentius. Ex.: Col·legi d'enginyers.

Aquesta visió funciona bé en grups molt nombrosos. Però segons Olson, canvia molt amb pocs individus, ja que no cal donar cap tipus d'incentiu perquè actuen sempre com a col·laboradors. Quan hi ha poques persones, el benefici individual es molt alt ja que tenen més a guanyar i si s'impliquen fan més pressió. Dintre d'un grup petit, l'opinió d'un individu te més força que dins d'un grup gran.

Això explica perquè els grups de pressió funcionen tan bé. En els grups de pressió és pot tenir tant beneficis col·lectius com de provats, pel fet de tenir més informació.

GRUPS DE PRESSIÓ o INTERÈS: No tothom es mou pels costos/beneficis. Hi ha altres motius que fan moure. Venen implícits en la forma de ser de la població o per la tradició. Ex.: El funcionament dels partits

polítics, quan més poder tens, més pots fer, però quan tens pocs incentius a repartir poden tenir més problemes (Crisis per pèrdua de poder).

10.- ELS SISTEMES ELECTORALS

LES FUNCIONS DE LES ELECCIONS. L'EVOLUCIÓ I CARACTERÍSTIQUES DEL SUFRAGI DEMOCRÀTIC. L'ELECTORAT I EL PROCÉS ELECTORAL. ELS COMPONENTS DEL SISTEMA ELECTORAL. LA TIPOLOGIA DELS SISTEMES ELECTORALS.

LES FUNCIONS DE LES ELECCIONS:

Hi han quatre funcions primordials en les eleccions:

1º.- **Generar la participació política:** Un punt important a l'hora de realitzar unes eleccions es que a més de que hi hagin partits polítics que es presentin per ser escollits es que la població estigui motivada per anar a votar i escollir entre els partits que es presentin.

2º.- **Produir representació política:** Mitjançant les eleccions el que s'aconsegueix es escollir els representats polítics que siguin la veu del poble, es a dir que els titulars del poder (els ciutadans) cedeixen aquest poder als representants escollits democràticament (diputats i govern) perquè facin el que el poble vol i ha escollit.

TITULARS CIUTADÀ

CESSIÓ

EXERCICI DIPUTATS i GOVERN

Es la forma més pacífica i democràtica a l'hora d'escollir qui serà el que governi. Per aquest motiu les eleccions per escollir el nou govern son cada 3 o 4 anys, i serveixen per a renovar la confiança entre el poble i que governa, i també serveix per a premiar o sancionar l'actuació de que esta en el govern.

ESCOLLEIXEN

ELECCIO DIRECTE PARLAMENT o DIPUTATS GOVERN

Als EEUU, la forma d'elecció es diferent ja que a Espanya només es realitza una sola votació, en canvi a Americà es realitzen dues votacions de tipus directe. Per una banda s'escull el que serà el president de la Nació i quin serà el partit que formarà govern, i d'altre banda es realitza una elecció per escollir els representants del Senat Amèrica.

3º.- **Proporciona una govern:** Mitjançant les votacions s'escull l'equip de persones i l'opció política que representarà al poble, amb una sèrie d'idees polítiques. En aquest enfrontament si troben partits polítics diferents amb idees i missatges oposats.

4º.- **Oferir legitimitat:** Consisteix en l'acceptació del sistema democràtic elecció, ja que si acceptem el sistema en que s'han escollit els representants del poble, acceptem a l'hora el resultat que surti. Aquesta acceptació es produeix en el mateix moment en que utilitzem el nostre dret a votar. En el País Basc es posa en entredit la legitimitat de les eleccions, ja que es considera que no un sistema que representi la ideologia del país.

CARACTERÍSTIQUES DEL SUFRAGI:

Com a sufragi s'entén el dret que te el ciutadà a votar. Te cinc característiques bàsiques:

1º.- El vota ha de ser Universal: Tots els ciutadans tenen el dret a votar pel sol fet de ser ciutadà. Si el poder de l'Estat es del ciutadà, aquest ha de tenir de forma implícita el poder a votar. S'ha de lluitar i s'ha lluitat per a reconèixer el ple dret a votar de tots els ciutadans.

Sufragi sencitari Només tenen dret al vot els Homes (a Espanya només van poder votar les dones a les eleccions de 1931 i després a les del any 1933, no tenint més aquest dret democràtic fins a les eleccions de 1977)

Discriminació a l'hora de votar: Entre Homes i Dones.

Segons temes de tipus cultural o de raça.

Immigrants.

2º.- Vot lliure: El ciutadà ha de tenir la llibertat de votar al partit que vulgui. Tant mateix ha d'haver la llibertat de crear o formar els partits polítics segons les seves idees. Ha d'haver llibertat d'informació, es a dir que tots els partits que es presentin a unes eleccions han de tenir la llibertat d'expressar les seves idees mitjançant els espais gratuïts que la TV publica ofereix durant el temps d'eleccions.

3º.- Igualtat: Tot ciutadà te el dret a votar i el valor d'aquest vot es igual al de la resta dels ciutadans. Aquesta es la forma de garantir que tothom estigui representat. A la practica, aquest valor no es igualitari ja que depèn en gran mesura del número d'habitants que tingui la regió o estat. El sufragi passiu és el dret a presentar-se a unes eleccions que te tot ciutadà. Es pot dir que és el contrapunt al dret a vot. Per a poder presentar-s'hi es necessari tenir uns recursos amplis, i una part queden coberts per els fons públics.

4º.- Directe: Un vot no es pot delegar a ningú. S'ha d'emetre en persona, ja que com a titular d'aquest dret estem obligats a decidir quin és el vot que volem emetre.

5º.- Vot secret: No es necessari dir a qui es decideix votar, i tampoc s'han de rebre cap tipus de pressió a l'hora d'emetre en nostre vot. Les garanties per que aquest vot sigui secret son:

- Que hi hagin cabines electorals on es pugui escollir lliurement a qui es vol votar.
- Sobres opacs on no es pugui veure quin és el vot emes.
- Col·legis electorals grans, per no poder determinar quina es la tendència política a seguir.

QUI TENEN EL DRET DE SUFRAGI o COS ELECTORAL

COS ELECTORAL: es una gran part de la participació de la població però no de tota la població.

- Condició legal per a pertanyé el cos electoral:
 - ◆ Ser major d'edat (a Espanya es de 18 anys).
 - ◆ Estar empadronat al país i ser ciutadà del país.
 - ◆ Estar dins el cens electoral (esta fet per l'estat).
- Limitació a pertànyer al cos electoral:
 - ◆ Tenir algun tipus de disminució de tipus psíquic.
 - ◆ Presos
 - ◆ Militars (no es poden presentar a cap elecció)
 - ◆ Incompatibilitats dels càrrecs públics (depenent del càrrec)

En blanc

Vots vàlids (Recompte final, per repartir els que guanyin)

Participació Llista política

Vots nuls

CENS ELECTORAL

Abstenció Cens– Participació

SISTEMA ELECTORAL

És el conjunt de normes que permeten traduir el número total de vots en escons.

VOTS ESCONS

SISTEMA ELECTORAL

Segons el sistema electoral s'afavoreix un tipus de resultat o un altre, o més ben dit segons quins filtres es posin, els sistemes electorals afavoreixen el resultat que donin d'escons. I depenent del recompte tindrà un resultat o un altre. Es poden donar dos efectes, i son:

- Efectes MAJORITARIS
- Efectes PROPORCIONALS

Ef. Majoritaris Ef. Proporcionals

Un efecte lineal entre Majoritari i Proporcionals existeix, per tant:

– Un sistema electoral proporcional pur no existeix:

% vots % escons

40% vots = 40% escons FALS

- És dona la majoria d'escons que treu més número de vots:

MAJORIA VOTS 100% D'ESCONS

Un exemple del tipus majoritari seria a Holanda, i també seria el cas d'Espanya, ja que hi ha més efectes majoritaris que proporcionals, encara que és una barreja de totes dues. En el cas del tipus proporcional, podem trobar variats exemples, però el més representatiu és el d'EEUU ja que en l'elecció al parlament, depèn de la majoria que guanyi als estats i és aquell partit que hagi guanyat en l'estat el que anirà al parlament en representació de l'estat.

CARACTERÍSTIQUES DELS SISTEMES ELECTORALS

	<u>DISTRICTE</u>	<u>MAGNITUD</u>	<u>FORMULA</u>	<u>MINIM</u>	<u>LLISTA</u>
CONGRES					

Ef. Majoritaris	PROVINCIA	Nº DIPUTATS Mínim 2 Resta segons nº població. No existeix proporció per població. BAIXA	D'HONDT	3% vots vàlids de cada districte	TANCADA i BLOQUEJADA
PARLAMENT de CATALUNYA Ef. Proporcionals	PROVINCIA	Nº DIPUTATS +10 diputats Proporcionalment aproximada al nº de població. ALTA	D'HONDT	3% vots vàlids de cada districte	TANCADA i BLOQUEJADA
SENAT	PROVINCIA	Nº DIPUTATS 4 diputats BAIXA	D'HONDT	No n'hi ha	OBERTA

Hi ha cinc elements principals en el sistema electoral:

1º- CIRCUMSCRIPCIÓ / DISTRICTE ELECTORAL.

És la unitat de funcionament d'un sistema electoral. Segons aquesta unitat dependran les altres quatre restants per definir. És el conjunt d'electors que formen el districte electoral i te més conseqüències a l'hora de repartir els escons. És la unitat de qualsevol sistema electoral (i per això és tant important) ja que a partir d'ell, son els altres elements. Geogràficament depenen de la zona on viuen i segons la quantitat d'habitants de la circumscripció, dependrà el nombre de diputats a ser escollits per districte (Magnitud de la circumscripció).

Dins de la circumscripció trobem tres punts importants, i son:

- MAGNITUD
- POBLACIÓ
- TERRITORI
- És l'element més decisiu ja que determina el nombre d'escons en joc. Dins de la Magnitud podem trobar des del que només te un sol districte, i per tant tots els diputats sortiran d'aquest únic districte com per exemple a Holanda, fins els que hi ha tants diputats com districtes.

Tants districtes com escons Mínim = 1

Un districte Màxim = Total d'escons a repartir

Districte UNINOMINAL 1 DIPUTAT PER DISTRICTE 1

Districte PLURINOMINA + 1 DIPUTAT PER DISTRICTE 2

1 S'emporten més escons el partit que aconsegueix més vots, sent una repartició majoritària.

2 La repartició és més proporcional, encara que poden arribar a ser de tipus majoritari.

2º- MAGNITUD

BAIXA Efectes Majoritaris (Gran Bretanya, Canadà, Ceuta, Melilla) < 10

MAGNITUD

ALTA Efectes Proporcionals = >10

Contra més gran és la magnitud del districte, més gran és el resultat.

El nombre de votants és la quantitat de gent que votar en el districte, i depenent dels efectes que es vulguin aconseguir hi hauran més o menys districtes on votar. Per aconseguir que el vot fos més igualitari, seria preferible limitar el nombre de votants per aquesta forma escollir el nombre d'escons més ideal.

Per exemple:

20.000 vots a Sòria 1 escó

No hi ha equitativitat en la representació.

100.000 vots a Barcelona 1 escó

El criteri polític és el que determina el nombre d'escons a repartir i el més lògic seria tenir un sol districte. Per aconseguir un efecte més proporcional, la formula per determinar-ho es:

ELECTORS

ESCO

L'article 68.2 de la Constitució Espanyola diu:

La circumscripció electoral és la província. Les poblacions de Ceuta i Melilla seran representades cadascuna per un Diputat. La llei distribuirà el nombre total de Diputats, assignarà una representació mínima inicial a cada circumscripció i distribuirà els altres, en proporció amb la població.

Per tant, com el districte és la província, la distribució, segons la província, és més senzilla, tant pel nombre d'electors com per l'administració. L'única diferenciació es fa a Ceuta i Melilla, ja que sols tenen un escó a escollir, perquè la magnitud que tenen es 1 i és també la manera que siguin representades davant el Parlament.

El mínim d'escons a aconseguir per cada districtes és de 2 escons, i la resta fins als 248 escons a repartir, quedarà repartida proporcionalment segons el nombre de població del districte. Per determinar quin és aquest nombre, la formula es:

248 ESCONS

= Total població districte. (Quants escons corresponen per habitat)

POBLACIÓ

44 Províncies Magnitud BAIXA (Ef. Majoritaris)

52 Províncies

Excepte Ceuta i Melilla 6 Províncies Magnitud ALTA (Ef. Proporcional)

Aquest sistema electoral afavoreix que els partits més grans surtin escollits en les províncies amb un nombre baix de poblacions, . A on hi ha més població trobem que hi ha un repartiment més equitatiu.

La Magnitud està relacionada amb la Població i el Territori, per això la Magnitud és el principal factor a l'hora de determinar el nombre d'escons. Espanya és molt desigual en nombre de població i per aquest motiu aquest sistema és el que afavoreix la igualtat, encara que afavoreix als partits més ben implantats.

1.- CIRCUMSCRIPCIÓ

- MAGNITUD
- POBLACIÓ
- TERRITORI

A B

B,C > A La Majoria de població és en la ciutat

C (**B y C**) , la resta és rural (**A**).

A

A > B,C Quatre districtes

Magnitud molt baixa

A

B, C Magnitud molt alta (guanyadora) 2 districtes.

Per a canviar el sistema electoral, s'han de posar d'acord els partits polítics més grans. Hi ha vegades que la divisió de les províncies depenen de la població, i això pot afavorir un partit concret, sent una manipulació de la mateixa, i se li dona el nom de GERRY MANDERING, per un polític estatunidenc que utilitzava aquest mètode.

Taula 1. Magnitud i cens electoral de les circumscripcions a Espanya.

Nº Escons de la Província	Nº de Províncies	Nº d'electors %	Nº d'electors Acumul. %
1	2	3	3
3	9	41	44
4	7	35	79
5	12	155	234

6	4	65	299
7	6	125	424
8	1	24	448
9	5	151	599
10	2	59	658
12	1	41	699
16	1	54	753
32	1	121	874
34	1	126	1000
350	52	1000	

3º.- FORMULA ELECTORAL

És l'expressió matemàtica per determinar quants escons tocant per a cada vot.

Relativa: El partit que treu més vots en un districte es queda tots els escons en joc d'aquell districte. Ex.: EEUU, Canadà, Gran Bretanya **(a)**. Es pot guanyar amb nombre de vots i no en nombre d'escons **(b)**.

• MAJORITÀRIES

Absoluta: S'emporta els escons aquell partit que treu la majoria absoluta (+50% dels vots)

Dues voltes, és a dir hi ha dos dies d'eleccions, en la 2ª volta només es presenten els partits que han tret més vots a la 1ª volta **(c)**.

- Son districtes UNINOMINALS, s'ha dir que hi ha poca gent a votar i que es coneixen entre ells. Aquest sistema és anterior a la democràcia.
- Per exemple, hi ha dos partits **A** i **B** que es disputen els escons i en tres districtes diferents i amb diferent nombre de votants

75 vots partit **A**

1.- 100 votants

25 vots partit **B**

20 vots partit **A**

2.- 50 votants

30 vots partit **B**

10 vots partit **A**

3.- 25 votants

15 vots partit **B**

Segons el recompte de vots, el partit A aconsegueix 105 vots i el partit B aconsegueix 70 vots. Però a l'hora d'aconseguir escons, el partit A només aconsegueix 1 escó, ja que només ha guanyat en el primer districte, i en

canvi el partit B aconseguir dos escons per haver guanyat en els altres dos districtes.

- Aquest sistema és el que s'utilitza en les eleccions de presidents de repúbliques.

Formules del Quocient: El nombre de vots totals en un districte, es dividit per la magnitud del districte. (Nombre de diputats a repartir). És per saber quants vots calen per diputat. Els vots de cada partit multiplica la inversa del quocient **(d)**.

- **Proporcionals**

Formules del divisor: Els vots que treuen tots els partits en un districte determinat, es divideixen per una sèrie de xifres o divisors **(e)**.

- Cada diputat val el mateix nombre de vots, sigui del partit que sigui, dins de la circumscripció. Si la magnitud es puja s'afavoriran els partits més petits.

Vots vàlids emesos total districte Vots

=

Magnitud Diputat

1 DIPUTAT

VOTS A .

VOTS

- No costa el mateix per a cada partit tenir escons.

VOTS A

DIVISOR = 1,2,3,4,.....,

Hi ha dos tipus de formules:

- Majoritàries Donen els escons al partit més votat.
- Majoria Simple
- Majoria Absoluta 50% + 1
- Proporcionals Mitjançant el càlcul matemàtic s'obté el nombre de vots i no es pot esbrinar a primera vista.
- Formules de quocient electoral o de la resta major (es més proporcional, ajustant-se més al total dels vots amb el nombre d'escons aconseguits)
- Formules de la mitjana més elevat o divisor (es la menys proporcional de totes)

Aquest tipus de formules afecten més als partits petits, ja que depenen del tipus de formula empleada podran sortir uns resultats o d'altres, afavorint als partits amb més envergadura.

També depenen del grau de fidelitat que es vulgui aconseguir s'utilitzarà unes formules o unes altres.

FORMULA D'HOUDT Matemàtic Belga (Tipus Proporcional mitjana)

De les formules del divisor en la menys proporcional de totes.

Exemple: 8 escons a repartir

Magnitud = 8 Divisor = 1,2,3,4,....., ∞

	Div. 1	Div.2	Div.3	Div.4	Escons	% vots	% Escons
Partit A	171	85,5	57	42,75	4	40,0%	50,0%
Partit B	132	66	44	33	3	31,0%	37,5%
Partit C	84	42			1	20,0%	12,5%
Partit D	36	18			0	9,0%	
TOTAL	423				8		

DONEN DIPUTATS NO DONEN CAP DIPUTAT

Aquesta formula el que fa es ordenar el nombre de vots del nombre més alt al mes baix i amb ordre descendent.

La resta de formules proporcionals divisors, no utilitzen tots els nombres naturals (1,2,3,..., ∞), sinó que s'utilitza una sèrie de nombres ja preestablert.

FORMULES PROPORCIONALS QUOCIENT ELECTORAL

Saber el que costa obtenir un escó segons aquest tipus de formules es el més ajustat possible en comparança amb els altres tipus.

423.000

Quocient = = 52.875 vots/escó

8

S'obté de dividir el nombre de vots obtinguts per cada partit pel quocient.

1 escó

171 PA = = 3 '23

52.875

El que pot passar utilitzant aquest formula es que quedi algun escó pendent de repartir, i s'ordenen les restes del resultat de la formula de major a menor o segons qui tingui més diferencia es el que aconseguix escó pendent.

4º MÍNIM ELECTORAL

Es la xifra mínima de vots que ha de superar-se per districte per tenir algun escó, i serveix també per delimitar l'entrada a partits petits en el repartiment d'escons. Tenir aquest mínim no vol dir que aconseguixis algun diputat, però sí que entres a l'hora del repartiment.

Depenent de cada cambra, es té un mínim concret. En el Congrés dels diputats, el mínim és del 3% dels vots vàlids emesos (3% VVE / circumscripció)

El mínim real acostuma a ser sempre una mica més superior al 3%. En aquest cas s'utilitza la fórmula D'Hondt, però depèn sempre de la magnitud que posseeixi el districte, així com també depèn del total obtingut de vots pel partit. Aquest mínim real seria sobre un 20% per poder aconseguir algun escó.

Això queda reflectit en l'article nº 68.3 de la Constitució Espanyola que diu:

L'elecció es farà a cada circumscripció atenint a criteris de representació proporcional

5º TIPUS DE LLISTA

En unes eleccions votem a una llista presentada per un partit polític. Es presenten agrupats en una sola llista dins dels districtes. Es vota la llista del partit que vulguis, corresponent a cada districte. Trobem que hi ha dos tipus de llista:

- **LLISTA TANCADA**
- **LLISTA OBERTA**

En la llista **TANCADA**, només pots votar als candidats d'un mateix partit, i l'elector ha de triar una llista preestablerta de candidats del partit, i no a persones concretes. L'ordre dels candidats és de tipus bloquejat, ja que l'ordre en que surt la llista no pot ser modificada per l'elector o el vot seria nul.

Ens podem trobar en el cas de que la llista sigui desbloquejada, i en aquest cas es permet de votar, dins d'una llista preestablerta pel partit, segons les preferències de l'electorat en vers qui et pot agradar més o menys de la llista. En cas de no indicar per qui tens més preferència s'entén que l'ordre proposat pel partit ja és del teu gust.

En la llista **OBERTA**, l'electorat pot triar els candidats que desitgi i no és necessari que siguin del mateix partit. Aquest tipus de llista s'utilitza en les eleccions al Senat. És una sola papereta de vot on s'ha de marcar una casella amb una X el que es vol votar. Hi apareixen tots els candidats de tots els partits (tres candidats per partit), amb el símbol o distintiu de cada partit per fer més fàcil reconèixer a quin partit pertanyen..

En les eleccions al Senat s'han d'escollir tres candidats i a cada un dels vots se'ls hi dona la mateixa importància. La fórmula és la de MAJORIA SIMPLE, és a dir, els qui obtenen més vots són els que surten escollits, i es trien els quatre candidats amb més vots recollits. D'aquesta forma es garanteix que dels quatre a escollir sempre estaran representats com a mínim dos dels partits que s'hi presentin.

LLISTA OBERTA: Vota més a la persona que al partit, encara que a l'hora de triar es fixen més en el partit que en la persona. Des de les primeres eleccions a Espanya fins les més actuals, ara té més pes el partit que la persona que es presenta.

AVANTATGES

LLISTA TANCADA: Dona més pes al partit i menys a les persones que s'hi presenten. Des del punt de vista del partit, aquest tipus de llista dona més capacitat de decisió i així el partit pot escollir l'ordre dels candidats.

6º NOMBRE TOTAL DE DIPUTATS QUE TE UN PARLAMENT

El nombre total de diputats es el que menys influencia te a l'hora de calcular el percentatge que correspon. En el Congrés de Diputats hi ha 350 escons a repartir, i al Parlament de Catalunya hi ha 135 escons a repartir.

El sistema electoral utilitzat a Espanya afavoreix als partits amb més poder o més majoritaris.

VOTS I ESCONS A LES ELECCIONS GENERALS ESPANYOLES 1993

	Nº vots %	Nº escons %
PSOE	38'78	45'42
PP	34'38	39'42
CiU	4'94	4'85
IU-IC-EU-EG	9'55	5'14
PNB	1'23	1'42
CC	0'87	1'15
UPN	0'47	0'86
HB	0'87	0'58
ERC	0'80	0'29
PAR	0'61	0'29
EA-EUE	0'54	0'29
UV	0'47	0'29
CDS	1'75	—
BGN	0'53	—
Els Verds	0'53	—
TOTAL	96'22	100'00

ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA

En aquest cas la magnitud es superior a 10 diputats, i esta repartit de la següent manera:

BARCELONA 1 escó / 50.000 hab.

RESTA CIRCUMSCRIPCIONS 1 escó / 40.000 hab.

Per aquesta raó veiem que els vots de la resta de circumscripcions tenen més valor que els vots de Barcelona. Els 135 escons del Parlament estan dividits de la següent forma:

BARCELONA 85 diputats

GIRONA 17 diputats

LLEIDA 18 diputats

TARRAGONA 15 diputats

TOTAL 135 diputats

L'elecció del Parlament no te llei electoral com la te l'elecció al Congres de Diputats d'Espanya, però queda reflectida per una disposició transitòria del Estatut d'Autonomia (1979).

El que si podem observar es que els partits polítics no tenen la mateixa força a totes les circumscripcions.

SENAT

El Parlament Espanyol esta format per dues cambres (sistema Bicameral) i dos principis de representació, que son:

- CONGRES DELS DIPUTATS Cambra Baixa
- SENAT Cambra Alta

La CAMBRA BAIXA, s'escull per sufragi universal, sense fer distinció del lloc on viu, i es la representació de la sobirania nacional (Diputats)

La CAMBRA ALTA, es la representació territorial i en el cas d'Espanya es una representació per autonomies (unitat territorial del govern). Només trobarem sistemes bicamerals, dividits entre Congres i Senat a països on el govern de l'estat esta dividit en autonomies.

La divisió de unitats territorials depèn del país d'on existeixi, per exemple:

SUISA CANTONS

ALEMANIA LANDERS

E.E.U.U. ESTATS

CANADÀ PROVINCIES

ESPANYA AUTONOMIES

Aquests tipus de divisions només ho trobarem en països on tinguin una sèrie de competències que justifiqui que hagin de tenir parlament propi i govern propi, o en el cas que la formació sigui federalista o acceptin autogovern a les autonomies.

SISTEMES ELECTORALS DEL SENAT

A excepció de les Illes Balears, on no es respecta la divisió per províncies de la resta de l'estat, i que queden unificades de la següent manera:

3 senadors BALEARS (Presenten 2 candidats per partit)

1 senador PITIUSES e EIVISSA

1 senador MENORCA

Un cop obtinguts el total de vots, s'ordenen de major a menor, però només serveix per escollir una part dels membres del Senat.

El Senat es divideix de la següent forma:

208 Senadors (1) Escollits mitjançant elecció directa

SENAT

51 Senadors (2) Escollits de forma indirecta pels governs autonòmics.

- Es una quantitat fixa de senadors que no varia d'una legislatura a un altre.
- Son escollits pels parlaments autonòmics, i son a l'hora parlamentaris autonòmics i senadors de l'estat.

Aquest últim punt ve reflectit en l'article numero 69.5 de la Constitució Espanyola, i diu:

Les Comunitats Autònomes designaran a més un Senador i encara un altre per cada milió d'habitants del seu territori respectiu. La designació correspondrà a l'Assemblea Legislativa o, si no n'hi havia, a l'òrgan col·legiat superior de la Comunitat Autònoma, d'acord amb el que estableixin els Estatuts, que asseguraran, en qualsevol cas, la representació proporcional adequada.

Sent la formula per saber el nombre de senadors:

1 SENADOR / AUTONOMIA + 1 SENADOR / MILIÓ/HAB.

Els estatuts d'Autonomia determinen el sistema d'elecció a les comunitats, i regula el criteri d'elecció entre partits (formula proporcional).

Es un sistema de tipus majoritari perquè les circumscripcions son de baixa magnitud i de majoria simple.

	TOTAL	Elec. DIRECTE	%
PP	150	127	61%
PSOE	69	53	25%
CiU	11	8	4%
Entesa Catal. Progr. (ERC – IC – PSC)	10	8	4%
PNB	7	6	3%
CC	6	5	3%
Grup MIXT (IU – Altres)	5	1	2%
	258	208	

En el moment de fer la Constitució de l'any 1978, només hi havien preautonomies , i amb el temps el Senat s'ha hagut de adaptar als canvis produïts, provocant discussions a l'hora de la quantitat de senadors a escollir. També com hi ha la província com a divisió de districte, les diputacions no tenen cap tipus d'autoritat a l'hora de poder escollir senadors, i es un dels motius de discussió.

El pes de les autonomies en el Senat ve donat el nombre de províncies que tingui cada circumscripció.

MUNICIPALS

	<u>DISTRICTE</u>	<u>MAGNITUD</u>	<u>FORMULA</u>	<u>MINIM</u>	<u>LLISTA</u>
MUNICIPALS	MUNICIPI	Depèn de la població	D'HONDT	5% vots vàlids Limita els partits a presentar-se	TANCADA i BLOQUEJADA

		ALTA			
		2 mil hab – 11 reg.			
		5 a 10 mil – 13 reg.			

En els municipis menors de 250 habitants, l'elecció es mitjançant Consell Obert, ja que tothom es coneix, i per democràcia directa.

11.- LES ELECCIONS A ESPANYA I CATALUNYA

ELS COMPONENTS I ELS EFECTES DELS SISTEMES ELECTORALS. EL COMPORTAMENT ELECTORAL I ELS PARTITS POLÍTICS.

NO ES FA

12.- ELS PARTITS POLITICS

CONCEPTE, ORIGEN I EVOLUCIO DELS PARTITS POLÍTICS. LES FUNCIONS, L'ORGANITZACIO I EL FINANÇAMENT. LES TIPOLOGIES DE PARTITS.

Son un dels elements més importants de la política.

El partit polític és una organització que defensa les idees d'una part de la societat. Si només hi ha un partit únic en un país, es converteix en una dictadura tant de tipus polític com social.

Els partits polítics neixen lligats amb la democràcia. Abans de la democràcia no hi havien partits ja que no tenien lloc dins l'estructura de la societat que havia. A l'època liberal no existien partits polítics tampoc, ja que poder formar part d'aquests partits polítics estava restringit a una part de la societat, només els que tenien una situació econòmica homogènia (burguesia).

DEFINICIO

Un partit polític és, bàsicament, una associació de persones que defensen les mateixes idees e interessos. Aquest grup té una organització o estructura interna, i està caracteritzada per una jerarquia de poder, i com a objectiu té exercir i prendre o aplicar el poder que implica.

L'iniciativa de crear un partit es deu a les persones. L'objectiu d'un partit és voler arribar al poder i un cop aconseguit aquest poder, poder dirigir un país, i és la diferència que hi ha amb altres tipus de associacions.

Els individus que es reuneixen en un partit, no sempre tots venen d'una mateixa classe social i tenen el mateix nivell econòmic. La composició dels partits és molt diferenciada. En una societat com l'actual hi ha un gran nombre de gent de classe mitja, i la composició dels partits polítics està gairebé sempre compostat per gent d'aquesta classe social..

Tots els partits tenen una estructura de poder, i està formada des dels principals líders, que estan a dalt de tot, fins als militants de base. Els líders són polítics professionals, i que només es dediquen a aquesta feina, dedicant-hi tot el temps a fer només política.

FUNCIONS

Trobem quatre funcions principals en un partit polític, i son:

1- FORMAR POLITICAMENT A LA SOCIETAT. Son els encarregats de determinar quin son els aspectes principals de la vida política que afecten a la societat del moment. Els partits es poden avançar a les demandes de la societat incluin en els seus punts a l'hora de la formació del partit aspectes que en el moment present no son importants però que ho poden ser en temps futur. La socialització que fan els partits en temes polítics es un punt important dels partits polítics. Quan no hi havia mitjans de comunicació que informaven, eren els partits polítics els que realitzaven la tasca d'informació política en vers la societat (campanyes porta a porta). Formaven part de la vida quotidiana dels treballadors. Al no haver cap servei de tipus social (assistència sanitària, ajut en cas d'atur, etc.), eren els sindicats polítics els qui realitzaven aquesta tasca, organitzen i formen als treballadors. El lloc de trobada de la classe treballadora era a l'Ateneu, on s'organitzaven i realitzaven actes lúdics. En contraposició, la classe burgesa es reunia en Associacions.

ATENEU ASSOCIACIONS

Esquerra Dreta

Ara tota aquesta feina es fa a través dels mitjans de comunicació (radio, televisió o premsa). Els partits polítics continuen utilitzen l'antic sistema, però depenent d'on i como.

2- ARMONITZAR ELS INTERESSOS DE LA SOCIETAT. Els partits el que fan es resumir primer, transmetre després i aplicar per últim (si estan en el poder), les idees de la societat. I en el cas de estar a l'oposició, el que fan es criticar la política utilitzada per partit en el poder. Però un punt important dels partits es que cada cop més tendeixen a fer discursos o prendre postures polèmiques que puguin desagradar a la societat, i així poder arribar a tots tipus de gent i grups de la societat.

3- FORMEN POLÍTICS. No només intenten formar a la societat en la que viuen a nivell polític, sinó que també es dedicant a formar polítics que arribaran a ser l'elit del partit, i d'aquesta forma puguin aconseguir confiança i practica dins de la vida política. Es una forma de formació en practiques de la política.

Els nous membres d'un partit, si aconseguixen la confiança de la gent que esta més amunt dins del propi partit (l'elit), poden arribar a aconseguir pujar dins de la jerarquia de poder del partit.

4- REFORÇAR I DONAR ESTABILITAT EN LA VIDA DEL PAÍS. El que fan es legitimar el valor de les institucions de poder. Encara que els partits més extremistes, o en cas del País Basc els més separatistes, el que fan es deslegitimitzar la Constitució Espanyola i el poder que el representa. Per establir una tranquil·litat política en qualsevol societat, es recomanable que hi hagi una varietat de partits polítics i d'aquesta forma que no s'arribi a cap estat dictatorial al haver-hi només un partit.

TIPUS DE PARTITS

Trobem dos tipus de classificació dels partits, segons dos autors i son:

- Maurice Duverger
- Stein Rokkan.

- Segons en Duverger, els partits es dividien depenent de l'origen dels partits, en:
 - Partits de Quadres
 - Partits de Masses
 - Partits Arreplegadors

Històricament els partits de Quadres surten dels estats liberals, abans de que hi hagués democràcia (Parlament Liberal) i els de Masses parteixen de l'organització dels treballadors (societat/obers). Els partits Arreplegadors apareixen a partir de després de la 2ª Guerra Mundial.

PARTITS DE QUADRES: Els liberals estaven en contra dels partits polítics ja que no volien ni creien en la divisió del poder. S'aplicava la política segons els interessos dels pocs que feien política (els burgesos). La seva creença es que només es política el que es fa dins el parlament i pel govern, el que es fes fora d'aquestes institucions no es política. Quan augmenta la gent amb dret a vot, es crea el que avui es coneix com a grup parlamentari, en el que no hi ha militants sinó dirigents.

PARTITS DE MASSES: En el moment en que apareixen la classe social dels obrers dins la societat, apareixen els partits de Masses. Els obrers volen fer política, i la seva única manera de fer-la es a través dels sindicats. La seva força ve donada per el gran nombre de militants que tenen en comparança amb els de les classes Burgeses. Les mobilitzacions i afegir a les seves files al major nombre possible d'obers va ser la manera de demostrar que els liberals anaven errats quan deien que només hi havia un punt de vista.

PARTITS DE QUADRES PARTITS DE MASSES

(Burgesia) (Esquerra Comunistes i Socialistes)

Gent amb recursos econòmics Molts militants que compensen la falta de recursos, ja que contra més militants més quotes i per tant més recursos econòmics.

A l'època democràtica tot canvia ja que el que es necessita son vots i s'implanta el model dels Partits de Masses. A la primera meitat del segle XX, el que hi ha son un gran nombre de grups molt dividits i amb idees molts repartides i diferents, i tots s'identifiquen segons a qui representen i quines idees defensen.

El que també succeeix es que els líders d'un partit es poden formar dins l'ideologia d'un altre molt diferent d'on acaben, com per exemple Hitler que la seva formació va ser al partit Socialista Austríac. El que durant tota la vida del partit necessita es una bona base (militants).

PARTITS ARREPLEGADORS: (CATCH-ALL PARTY) El que intenta aconseguir aquest tipus de partit es el nombre més alt de vots i no l'importa tenir el major nombre de militants. La societat va canviar molt després de la 2ª Guerra Mundial. Ens trobem que els partits socialistes no volen tant un canvi de la societat. Els partits arreplegadors poden compartir més fàcilment els seus interessos que la resta de partits, ja que poden acceptar tant a partits socialistes com a partits de dretes. També accepten l'economia de mercat, però des del seu punt de vista.

La classe mitjana a crescut molt, han arribat les prestacions socials per ha tothom, la societat es més homogènia tant a nivell social com econòmic, però també es més homogènia a nivell polític. La seva base de partit serà mobilitzar els electors que son els que realment decideixen qui serà el que aconseguirà el poder, i treballen a través dels mitjans de comunicació per difondre les seves idees. Utilitzen aquests mitjans ja que son els que tenen més al seu abast. A Europa el que pesa més es la diferencia entre els partits.

- Segons en Rokkan, els partits es classifiquen segons les seves idees polítiques, introduint el concepte de l'EIX DE CONFLICTE. Generalment els partits s'oposen entre ells per idees semblants per a l'hora oposades.

ESQUERRA DRETA

Igualtat Llibertat

L'intensitat de ser d'Esquerres o de Dretes, pot ser variable, i ve donat més pel repartiment de la riquesa que per cap altre concepte.

En Rokkan es fixa amb que si en un país es determina quins son els eixos de conflicte, podrà determinar quins partits pot haver en aquest país, ja que es el punt principal que defineix la competitivitat entre els partits. Els temes dels eixos de conflicte en un país son els que defineixen les posicions polítiques en un país democràtic i es mantenen al llarg del temps inalterables.

Rokkan troba dos gran orígens d'eixos de conflicte que son els motius de divisió política dins dels països però que sempre son els mateixos canviant només el país on passa, i son:

- Lluita o implantació d'economia de mercat:
 - ◆ Eix Esquerra – Dreta
 - ◇ Esquerra Defensen als més desfavorits
 - ◇ Dreta Defensen als burgesos
 - ◆ Eix Agraris – Industrials (Països Nòrdics)
 - ◇ Agraris Menys prestacions econòmiques
 - ◇ Industrial Més prestacions econòmiques
- Construcció dels Estats / Nació
 - ◆ Eix Confessionals – Laics (UNIO – PNE – Democràcia Cristiana)
 - ◇ Confessionals Mantenen idees politico-religioses
 - ◇ Laics Total separació d'idees entre església i política
 - ◆ Eix Nacional Creació de nacions diferents dins d'un estat.
- **Lluita o implantació d'economia de mercat:** Es una nova forma de ser la societat, no només es un canvi econòmic, sinó que porta incorporat un gran nombre de desigualtats entre els membres de la societat i això genera conflictes. Els temes primordials del país, es mantenen durant tot el temps i els partits els seguien durant totes les seves campanyes durant tot el temps.
 - ◆ **Eix Esquerra – Dreta:** Es la divisió política segons si pertany als treballadors o als empresaris. Aquest eix de conflicte es genera pel fet del qui te el control de la riquesa del país, però segons des de cada punt de vista. Tant Esquerra com Dreta estan interessats en la modificació de l'economia de mercat que es genera, i s'intenta incentivar la generació de més riquesa. Els motius econòmics son els que creen aquest eix de conflicte i aquesta divisió política.
 - ◆ **Eix Agraris – Industrials:** També pot ser considerat conmo Eix RURAL – URBA. Els interessos dels primers es defensar els petits propietaris de terres en vers els que defensen l'indústria, com per exemple a Àustria o Escandinavia.
- **Construcció dels Estats / Nació:** El conflicte ve donat per la construcció d'un poder polític.
 - ◆ **Eix Confessionals – Laics:** Les idees dels grups laics era disminuir el poder de l'església, ja que era tant un poder polític com econòmic. Es crea un poder civil per contrarestar el gran poder que tenia l'església, tenint aquest poder tant a nivell d'educació, economia, política, etc. Els confessionals consideren que les idees de tipus religiosos s'han d'incloure amb les idees polítiques, com la defensa al dret de la vida, dret a l'ensenyament a escoles religioses.
 - ◆ **Eix Nacional:** Aquest tipus de conflictes arriben a la mateixa hora que la democràcia i son els que més es mantenen. Tenen molt present la diferenciació d'idiomes, estats, etc. dins del mateix país. Per exemple, a Bèlgica hi ha diferenciacions entre Flamencs (d'origen holandès) i els Balons (d'origen francès), a Espanya hi ha les autonomies (Catalunya, País Basc, etc.)

Molts dels eixos de conflicte poden ser motiu de divisió interna dins d'un mateix partit, si la tendència del grup es més extremista en relació a les idees bàsiques del partit. Per exemple, PSC (sector català) i PSOE

(sector espanyolista)

Un país amb més d'un eix de conflicte es poden combinar de diferents maneres, com per exemple a Espanya amb l'eix Esquerra–Dreta i l'eix Confesional–Laics estan paral·lels però amb possibles coincidències.

També podem trobar una altra forma de combinació, i seria de forma transversal.

ESQUERRA

CATALANISTES

ESPANYOLISTES

DRETA

Es poden trobar totes les combinacions possibles dins d'aquests eixos.

Un altre exemple el podem trobar en l'estat d'Israel, format per jueus d'Europa Oriental. Son els que dominen el poder (polític, militar, etc.). Els sefardites no han fundat cap estat, per han creat els seus propis partits creant noves divisions (eixos de conflicte). Sobre l'història i l'economia de cada país s'han creat els diferents tipus de partits i a l'hora els diferents tipus d'eixos de conflicte.

CONSTITUCIONALITZACIO DELS PARTITS POLITICS

Les constitucions dels diversos països han reconegut als partits polítics com a elements importants, ja que a les constitucions liberals no tenien lloc pels partits polítics. Hi ha dos grans protagonistes a l'actualitat:

- INDIVIDUS
- PARTITS POLITICS

Les constitucions han tardat molt en reconèixer als partits polítics. A l'època liberal no es reconeixien els partits polítics, però quan arriba la democràcia es creen els partits polítics que son reconeguts després de fer la constitució i a treves de les lleis electorals. En les constitucions actuals si que es reconeixen des d'un començament la creació i importància dels partits polítics. Segons l'article 6 de la Constitució Espanyola diu:

Els partits polítics expressen el pluralisme polític, concorren a la formació i a la manifestació de la voluntat popular i són instrument fonamental per a la participació política. Podran ser creats i exerciran la seva activitat lliurement dins el respecte a la Constitució i a la Llei. L'estructura interna i el funcionament hauran de ser democràtics.

Hi ha determinats requisits legals a l'hora de formar un partit polític, havent-hi un cens d'inscripció de partits on es registren tots els partits que es creïn i els estatuts dels mateixos per així comprovar i controlar que estan dins el marc democràtic. En els països amb experiències de partits feixistes es controla molt més la creació d'aquest tipus de partits. Es pot acceptar que l'individu i el partit estan en el mateix escalfo, encara que a vegades el partit pot arribar a estar per sobre de l'individu.

El finançament públic dels partits polítics. Qui concorre a les eleccions son candidats d'un partit i el finançament públic intenta garantir l'igualtat d'oportunitats a tots els partits que es presenten. L'exemple més clar es la cessió d'un espai públic (polisportiu, plaça pública, etc.) o l'accés als mitjans de comunicació. Tot això està reflectit en l'article nº 20.3 de la Constitució Espanyola, i diu:

La llei regularà l'organització i el control parlamentari dels mitjans de comunicació social que

depenguin de l'Estat o de qualsevol entitat pública i garantirà l'accés a aquests mitjans dels grups socials i polítics significatius, respectant el pluralisme de la societat i de les diferents llengües d'Espanya.

ESTRUCTURA INTERNA D'UN PARTIT POLITIC

L'estructura d'un partit estar donada segons el grau d'implicació dins el partit, i serà:

- Membre del partit: No hi ha el mateix nombre de membres dins de cada estrat.
 - ◆ Afiliats al partit: Paguen les quotes però no tenen cap implicació dins el partit ni cap tipus de carreg.
 - ◆ Militants: Paguen igual que els afiliats, però ajuden i s'impliquen en el funcionament del partit.
 - ◆ Permanents: Viu del partit cobrant un sou, fent tasques administratives i polítiques, control de l'informació i coordinant els militants i afiliats.
 - ◆ Líders
- No membres: Serien els votats fidels del partit. Per a ells el partit es el centre en la base. També es pot donar el VOT DUAL, el qual depèn de quines eleccions siguin (en el cas d'Espanya si son a nivell autonòmic o a nivell del país) canvien el seu vot depenen d'aquest factor.
- Simpatitzants: Es la bossa de l'electorat més simples.

ORGANS INTERNS

Ho podem diferencia entre:

- Òrgans Inferiors
- Òrgans Intermitjos
- Òrgans Superiors

Com a òrgans inferiors trobem:

- Secció de Barri o Local: Es l'unitat més petita, començant per l'esglaió més baix.
- Secció Municipal o Comarcal: Depenent del nombre d'habitants es decideix quins son els membres que representaran al partit dins de l'ajuntament.

Com a òrgans intermitjos trobem:

- Secció Provincial: Es l'unió de delegats d'altres seccions. Com en una democràcia representativa s'escullen els delegats segons el criteri de cada secció local o municipal, tenint més o menys delegats a la secció provincial.

Tots els partits fan campanyes dins i fora de l'època electoral, sent pocs els partits ben implantats que només els hi cal fer-ho durant les campanyes electorals, com poden ser PSC o CiU.

Per determinar la magnitud de les seccions s'acostuma a aprofitar les seccions administratives de territori existent per a crear la diferenciació de secció. Per exemple, a Gran Bretanya el que hi ha son comitès en lloc de seccions. A cada lloc del país hi ha un comitè que fa les funcions de secció provincial. Tenen més autonomia i marge de decisió que no pas els partits espanyols. Es més lliure de fer la seva, ja que el electorat pot anar a queixar-se de qualsevol problema al diputat de districte que li correspongui.

Com a òrgans superiors trobem:

- **Assemblea del partit:** Es realitza un cop l'any. Té la màxima capacitat de decisió dins el partit. Ho formen una part dels militants (delegats de les seccions municipals o provincials depenen del nombre més o menys de militants que hi hagi per cada secció) Vindria a ser com el parlament del partit i es reuneixen puntualment. Els membres de les seccions escullen els representants per que vagin a l'assemblea o congres en representació dels interessos de cada secció (casi sempre són per províncies, depenent de cada partit). La màxima capacitat de decisió d'un partit la té l'assemblea, ja que decideix els valors i idees a defensar, escull els candidats a presentar-se a les eleccions i és el que fa les normes del partit.
- **Consell Nacional:** Està format per els principals dirigents del partit i les reunions es realitzen aproximadament un cop a mes. Són persones escollides per l'assemblea i els alts càrrecs del partit. Vindria a ser com el govern del partit.
- **Consell Executiu:** Està format per menys persones que el Comitè Nacional (entre 15 o 20 persones) i són en la seva major part els dirigents del partit. Es reuneixen cada 15 dies i són els que decideixen realment el que ha de fer el partit.

La forma d'escollir als membres dels òrgans superiors es calca al funcionament d'escollir els membres de l'estat. En l'assemblea nacional d'un partit s'aproven tot una sèrie de documents preparats per el consell executiu del partit. L'elecció dels delegats

La formació d'un partit ve reflectit en el llibre **ELS PARTITS POLÍTICS** d'en MICHELS (1905). Va estudiar el funcionament intern dels partits basant-se en el partit Socialista d'Àustria, i diu que un partit és una oligarquia. Els caps del partit controlen tots els recursos que tingui el partit, tant de tipus econòmic com de tipus humà. La cúpula del partit no es renova de forma democràtica sinó que pel mecanisme de captació. Els mateixos caps trien qui s'ha de fer entrar en el cercle dels dirigents.

ELECCIO DEL LIDER

El congres nacional és el que escollirà el líder del partit. En el cas de que no hi hagi cap problema de tipus intern en el partit, el que es presentarà serà el líder que hi ha en aquell moment però en cas de haver-hi desavinences internes s'hi presentaran a elecció del congres varis candidats.

En el cas de problemes, contra més grups es presentin a les eleccions de líder, més possibilitats de que elecció sigui més democràtica, ja que es vigilen entre els diversos grups que es presenten. Funcionen millor les eleccions que es fan al Parlament del país que no pas les eleccions internes d'un partit.

La part del partit que té més poder és la que té els recursos econòmics. Els que manen dins del partit tindran un càrrec dins del govern en cas de guanyar les eleccions, i són els que diuen quina línia política s'ha de seguir per part del partit.

FINANÇAMENT DELS PARTITS

Té a veure amb el funcionament democràtic del partit i amb el sufragi passiu (llibertat a presentar-se per competir pel vot dels ciutadans).

Depèn d'aquest finançament que es puguin fer les campanyes electorals, per que els ciutadans puguin conèixer els partits que es presenten a les eleccions. El sufragi passiu és un dret individual però té una implicació col·lectiva pel fet de presentar-se amb d'altres a una llista de partit. S'ha de tenir recursos adients per fer la campanya electoral i així arribar al conjunt de ciutadans i electors.

Les campanyes es fan mitjançant, actualment, la T.V., mítings i a través d'altres mitjans de comunicació, per

així arribar a l'electorat però aquests mitjans no son de franc. Hi ha dos tipus de finançament de campanyes pels partits, i son:

- FINANÇAMENT PRIVAT
- FINANÇAMENT PÚBLIC

El finançament privat el que no prové de cap entitat publica, sinó que prové dels ciutadans a títol individual. Dins d'aquest grup trobem quatre grans maneres de finançar-se, i son:

- QUOTES: Quantitats que paguen els militants a l'hora d'inscriure a un partit. Fins a la 2ª Guerra Mundial era l'únic tipus de finançament per a un partit. Als anys 60 es van començar a fer servir d'altres mitjans. Son quantitats que s'abonen de forma periòdica i que t'acredita com a membre del partit. Els sindicats, la seva força era tenir molts militants i així tenien autofinançament, i en els partits serveix per marcar la diferencia entre qui es membre i no ho es del partit-
- DONACIONS: Dineros donats al partit de forma voluntaris i donada a voluntat de la persona que ho dona. No es necessari que sigui una persona física, sinó que també ho pot ser jurídica (empreses, corporacions, etc.) Es donen més durant l'època d'eleccions i aquesta donació es fa de forma secreta (al menys a qui), a diferencia del funcionament a E.E.U.U. on hi ha llistes de donacions i de donants.
- CREDITS BANCARIS: Es demanen crèdits als bancs per a finançar la campanya electoral. Aquest sistema lliga els partits amb els bancs, ja que els terminis de devolució d'aquests préstecs son més grans que no el temps que els partits seran al poder (en el cas de guanyar les eleccions).
- GESTIO PATRIMONI PROPI: Gestionen els diners que tenen a fundacions, locals, etc. propietat dels partits. Les fundacions serveixen per a formar a futurs militants o càrrecs polítics.

El finançament públic comença a aparèixer sobre els anys 60. El motiu de crear lleis de finançament públic es el canvi de la política. Deixen de ser menys partits de masses i passen a ser més partits arreplegadors. Les quotes deixen de ser un dels mitjans de financiació. Els partits durant l'època de Benestar donaven els ajuts de tipus socials que necessitava el electorat, però ara ho fa l'estat. Al deixar de fer-ho, els partits perden recursos i amb la nova dinàmica de campanyes electorals apareix el finançament públic. A rel d'això es fan les primeres lleis de finançament públic. L'estat dona uns diners als partits, en funció de:

- Vots: Depèn de la quantitat de vots rebuts, hagin aconseguit representats o no. Qui tingui més vots tindrà més diners, qui tingui menys vots tindrà menys diners, però el valor de cada vot es el mateix.
- Escons: Es premiar els partits que hagin aconseguit representants. Serveix per cobrir l'assessorament a l'hora de poder fer alguna llei que s'estigui legislant.
- Espais gratuïts a T.V. i radio: Els mitjans de comunicació públic estan obligats a que tots els partits polítics que es presentin a unes eleccions puguin presentar la seva candidatura a l'electorat.
- Espais públics per fer mítings: S'han de deixar polisportius, places publiques, etc. per a realitzar actes electorals durant les campanyes.
- Sou públic: Es el sou que cobren els càrrecs públics (regidors, alcaldes, diputats, etc.). Aquests han de donar una part d'aquest sou al partit, per ajudar el funcionament de l'organització del partit.

AVANTATGES I INCONVENIENTS

Depenent molt de la forma de veure la democràcia que te cada individu, apareixen dos grans valors que son:

- IGUALTAT
- LLIBERTAT

Pel que fa referència a la Igualtat, es reconèixer que els diversos partits han de tenir una igualtat d'oportunitats per poder pagar-se una campanya i per poder accedir d'aquesta manera al poder. Tot partit té la necessitat de tenir els recursos econòmics i el suport del finançament públic, ja que és el que dona l'igualtat d'oportunitats a l'hora de preparar la campanya electoral.

En el cas de la Llibertat, seria la reclamació, que pot fer qualsevol partit, de tenir la llibertat a l'hora de presentar-se i d'aconseguir tants vots com a recursos o finançament per part de l'electorat de forma privada.

Els partits d'esquerra han defensat sempre més el finançament públic i per tant l'Igualtat, i els partits de dreta han defensat més el finançament privat i per tant la Llibertat. Tots els partits estan d'acord amb els conceptes de llibertat i igualtat, però no en la forma de repartir el finançament.

Els partits que defensen la financiació pública, tenen els principis següents:

- La independència econòmica de tots els partits sense dependre del finançament privat.
- Potencià la representació de tots els ciutadans.
- Han de ser suficients i han de tenir prou recursos per portar endavant la campanya electoral.
- Transparència, ja que ha de ser evident d'on venen els diners.
- Control, ja que és més senzill de ser controlat pels mecanismes que hi ha per aquest efecte.

Els partits que defensen la financiació privada, tenen els principis següents:

Al dependre del finançament públic, els partits estan pendents de rebre el suport de l'electorat i no ho buscarien en els fons privats i es converteixen en entitats dependents de l'estat.

Es una forma de que apareguin nous partits, ja que el finançament públic mira més pels partits que pels vots.

Funcionament intern del partit. Serà més sensible a les demandes de la societat. El finançament públic està més deslligat del que pot voler l'electorat. Tenen més importància qui dona els donatius al partit, i tenen més importància la militància (finançament privat) i més importància als caps del partit (finançament públic).

13.- ELS SISTEMES DEPARTITS

ELS FACTORS CONFIGURADORS DEL SISTEMA DE PARTITS. ELS SISTEMES ELECTORALS I DE PARTITS. LES TIPOLOGIES DEL SISTEMA DE PARTITS.

El que hem de tenir molt present és que cada país té els seus tipus de partits. Hi ha varis conceptes dins del funcionament dels partits a cada país, i s'estableix una relació entre els diferents partits d'un país.

¿De que depenen els sistemes de partits a cada país? Hi ha tres elements principals per comprendre els sistemes de partits, i són:

1.- **Forma de govern:** Segons el funcionament de les institucions que tinguin: Parlament i Govern. I la relació entre aquestes dues institucions pot ser:

- Parlamentarisme: L'importància la té el parlament.
- Presidencialisme: L'importància la té el president del govern.

En el sistema **PARLAMENTARISTE**, l'institució central és el legislatiu (Parlament) i és l'encarregat d'escollir el cap de govern. Aquesta institució és la que té més pes, ja que és escollida pels ciutadans, i mitjançant aquestes eleccions s'escullen els membres del parlament, i aquests són els encarregats d'escollir el que serà el cap del Govern. Aquesta elecció es fa a través d'una sola votació, i segons el resultat de la mateixa

s'escull el president del govern. Tot depèn de la confiança dels diputats i no directament dels electors.

En el sistema **PRESIDENCIALITE**, el president del govern es escollit directament per les votacions dels ciutadans. Per exemple a E.E.U.U. i Sud-americà aquest es el tipus elecció. En aquests països s'escull per una banda el president i per l'altre als membres del parlament. Es dona legitimitat als diputats per ser escollits pels electors.

En el cas del sistema parlamentarisme, el partit que formi el govern ha de ser un partit fort i tot unificat. Una forma de govern parlamentari ha de ser que els seus membres estiguin molt units i coaccionats.

INFLUENCIES

En el sistema presidencialista acostuma haver menys nombre de partits en el parlament. El pes de la vida política recau en el president i per això obliga a aliar-se entre partits per presentar un candidat a la presidència. Els partits més petits acaben cedint davant les exigències dels més grans degut a les aliances que es fan. S'acostuma a votar pel mateix partit al que pertany el president escollit, i quasi sempre es vota més pensant en el partit del candidat a president o el president escollit, que s'hagi votat a les eleccions presidencials.

També és molt important la unitat interna del partit. El partit ha d'estar molt unit, ja que sinó el govern no és gaire estable. El govern necessita l'acceptació i recolzament dels partits parlamentaris. Han d'anar tots d'una per tirar endavant al país. Per exemple, UCD era un partit poc cohesionat i per això no va tenir un seguiment gaire llarg en el govern. En un país presidencialista no sempre les lleis fetes pel president han de ser aprovades pel parlament, en contra del que passa en un país parlamentarista. En el sistema presidencialista, s'afavoreix que en parlament cada parlamentari pugui votar amb més llibertat i sense dependre del que hagi decidit el partit.

En general on hi ha parlamentarisme, el govern pot ser d'un sol partit o d'una coalició, ja que pot ser que el partit del govern no tingui majoria en el parlament. En el presidencialisme s'acostuma a ser més forta la presència del partit al que pertany el president, dins del parlament.

2.- Sistemes electorals: És el filtre entre els vots dels ciutadans i la formació del parlament. El sistema electoral serveix per afavorir que hi hagi un nombre limitat de partits en el parlament. Trobem dos tipus de sistemes electorals utilitzats, i son:

- **PROPORCIONALS** (Ex.: Catalunya)
- **MAJORITARIS**
- La forma de saber quants i quins partits aconseguiran escons, es calcularà de forma proporcional entre el nombre de vots i és sabrà el resultat d'escons aconseguits pels partits. La presència més elevada de molts partits, provoca que es produeixin governs de coalició.
- Aquest sistema afavoreix al partit que té majoria de vots en una circumscripció. Això distorsiona el resultat a favor dels partits que tinguin més vots i d'aquesta forma s'aconsegueixen governs d'un sol partit (no hi ha lloc per a cap coalició). No sempre el nombre de vots coincideix amb el nombre d'escons en joc, i el més important és aconseguir la majoria en nombre d'escons.

3.- Eixos de conflicte: És important saber la posició dels partits en les qüestions referents als eixos de conflicte d'un país. Depenent d'on és situïn en relació a aquests eixos tindrà més savor o menys per part de l'electorat. Segons les idees de cada partit, podran arribar a més o menys gent de l'electorat i d'aquesta forma aconseguirà més o menys vots, que implica aconseguir més o menys diputats al parlament. El que també és important es saber la posició dels partits en els eixos de conflicte en vers els altres partits. L'ajut o possibilitat de crea coalicions a l'hora de formar govern depèn d'on s'estigui col·locat en vers la resta de partits.

Exemple:

IU PSOE CiU PP

S'han de fer coalicions amb els partits que tinguin més semblances ideològiques, depenent per que necessitis fer el pacte, i en cas de que segons les eleccions el partit que s'acostumi a votar no pugui tenir la força necessària per fer res d'important el vot útil es passa automàticament al partit amb més semblança d'idees.

Per tant, contra més eixos de conflicte que tingui un país i hauran més partits en un parlament.

CLASSIFICACIÓ DELS SISTEMES DE PARTITS

TIPOLOGIA

Els elements per classificar un partit segons en **SARTORI**, son:

1.- Nombre de partits que hi ha al parlament: Es important que hi hagi molta fragmentació de partits dins del parlament i que estigui més repartit el vot entre ells. Es correspon a una xifra més o menys alta d'eixos de conflicte i per tant si hi ha molts partits és que hi ha variats eixos de conflicte que separen aquests partits. Saber si serà més o menys fàcil arribar a una majoria per escollir el govern influeix en la formació d'aquest. Hi ha més possibilitats de formar govern en coalició contra més partits hi hagi, i també hi haurà diferents tipus de formació de majories, ja que es podran fer més coalicions.

A B C

1/3 1/3 1/3

Si tens la majoria es més fàcil de poder crear un govern fort. Però el més corrent es que s'hagin de fer coalicions entre les partits que hi ha al parlament per així aconseguir el percentatge necessari per aconseguir formar el govern.

D A B C

Hi ha més possibilitats de formar govern i que amb el pas del temps hi hagi la possibilitat d'alternança en el govern (més variació de coalicions per crear govern).

2.- Pes dels partits: Saber quants escons tenen cada partit i quin es el més important (contra més escons, més poder te un partit a l'hora de formar govern). S'ha de saber quin es el percentatge d'escons que te un partit per saber quin d'ells te més força a l'hora de la formació del govern.

Si no hi ha cap partit amb la majoria absoluta suficient per formar govern, el partit que tingui un percentatge més elevat d'escons serà el que tingui més força a l'hora de formar-lo

Segons en SARTORI a l'hora de formar govern, un partit important pot ser el que formi el govern o en cas contrari, el que estigui a l'oposició. PP, PSOE, PNB, CiU i Coalició Canària serien els partits més importants al parlament espanyol.

3.- Posició dels partits en vers els eixos de conflicte: Com les coalicions s'acostumen a fer entre partits d'ideologies semblants, la quantitat de coalicions disminueix ja que depèn d'on estiguin posicionats els partits en relació als diversos eixos de conflicte.

D A B C

En aquest exemple, els partits A i B son els que estan més ben situats a l'hora de fer alguna coalició i per tant poder crear un govern

Segons en SARTORI, al combinar aquests tres punts ens podem trobar amb els següents sistemes de partits:

- **BIPARTIDISME**
- **PLURALISME MODERAT**

a) En el BIPARTIDISME, trobem:

1.- **NOMBRE DE PARTITS**: Només hi ha dos partits amb força suficient.

2.- **PES DEL PARTIT**: Entre els dos partits poden arribar a tenir més del 90% del total del diputats del parlament. Un dels dos pot arribar a tenir la majoria absoluta i poder així governar sol (Sistema electoral Majoritari) i no cal fer cap tipus de coalició en aquest cas.

3.- **POSICIÓ VERS EIXOS DE CONFLICTE**: Només trobem que hi ha un sol eix de conflicte, que posiciona aquests dos partits. Per exemple: Esquerra-Dreta.

La competència per aconseguir els vots de la gent que queda al mig de les dues postures, es una competència **UNILATERAL** (només s'ha de competir contra un costat) i es també **CENTRIPETA** (els vots entre els dos partits més votats queda al mig entre un i l'altre i s'ha de aconseguir arribar a convèncer al electorat que queda entre ells).

Al governar tot sol un partit, aquest pot fer el que ell decideixi sense tenir gaire amb compte l'opinió del partit de l'oposició. La possibilitat de que cada nova convocatòria d'eleccions guanyi un o l'altre partit dependrà de l'electorat que queda entre les dues postures.

Un exemple d'aquest tipus de sistemes de partits ho trobem a Nova Zelanda. A Gran Bretanya es només semblant a aquest tipus de sistema de partits. El sistema electoral majoritari ha provocat que hi hagi dos partits en rivalitat. Un tercer partit es el Social Demòcrata i només té el 5% al Parlament. L'alternança de govern es entre Laboristes i Conservadors. La resta de partits que hi al Parlament no son el suficientment importants.

Canadà també es bipartidista, però des de fa temps que només governa el mateix partit. Al Parlament hi ha també un nombre variat de partits però amb l'importància general de Canadà molt minsa.

b) En el PLURALISME MODERAT, trobem:

1.- **NOMBRE DE PARTITS**: Hi ha més de dos partits que rivalitzen a l'hora de formar govern (acostumen a ser 5 o 6 partits com a mínim)

2.- **PES DEL PARTIT**: El seu pes es bastant semblat d'un a l'altre, però no es el mateix.

3.- **POSICIÓ VERS EIXOS DE CONFLICTE**: Hi ha més de una divisió política (hi ha varis eixos de conflicte).

Per exemple a Holanda hi ha 8 o 9 partits al parlament, amb 6 o 7 d'ells importants. Les diferències venen donades per les idees polítiques, religioses, etc.

Exemple: Amb un total de 100 escons en joc, ens trobem amb set partits posicionats entre l'esquerra i la dreta i amb els escons aconseguits següents:

A B C D E F G

15 15 15 10 15 15 15

Esquerra Dreta

En aquest cas l'alternança de formació es més elevada. Les possibilitats podrien ser:

ABCD = 55 escons

DEFG = 55 escons

La posició ve donada pels eixos de conflicte. Els partits s'ajunten segons les postures que prenen dins d'aquest eixos, com poden ser d'esquerra-dreta, laics-confesionals, etc.

La competència es bilateral ja que s'ha de competir en dos sentits. Tots els partits, excepte els que estan a les puntes, competeixen entre tots ells. També es centrípeta ja que busquen els vots que queden entre un i d'altre partit.

En aquest cas, els partits acostumen a ser moderats, ja que no poden ser molt radicals per així poder aconseguir els electors que queden entre les diferents postures. Les seves campanyes son molt moderades i sense posicionar-se directament en els eixos de conflicte. Hi ha moltes coalicions i molta alternança a l'hora de governar.

PARLAMENT ESPANYOL

Troblem que hi ha entre 9 i 11 partits que estan al Parlament. Tenen un pes diferent entre ells i per això no tots els partits tenen alguna possibilitat al l'hora de poder format govern.

A Espanya, la postura d'eixos de conflicte es posca al centre esquerra. Malgrat a que comença semblant pluralisme moderat, acaba sent més com a bipartidisme.

- Partit dominant (>50% diputats) 1982 – 1993 PSOE Majoria Absoluta.
- Entre 1993 i 2000 No es va aconseguir Majoria Absoluta, però casi es va aconseguir. Es va pactar amb CiU (Coalició Parlamentaria).
- 1993 – 1996 PSOE + CiU (Pacte només en el Parlament i no en el govern).
- 1996 – 2000 PP + CiU (Pacte només en el Parlament i no en el govern)

El sistema electoral es majoritari i es el que determina quin tipus de sistema de partit es te en el Parlament Espanyol.

CiU i PSC en aquest moment estan molt igualats amb nombre de votants. Hi ha més competitivitat i això pot provocar un gran canvi. Les posicions del PSC i PP deixen ben clar que no hi pot haver cap tipus de coalició entre aquests dos partit, per poder enfrontar-se junts al partit dominant en aquest moments, CiU.

14.- ELS PARTITS A ESPANYA I CATALUNYA

ELS EIXOS DE CONFLICTE. ELS TIPUS DE PARTITS. L'ESTRUCTURA I L'ORGANITZACIÓ. ELS SISTEMES DE PARTITS ESPANYOL I CATALÀ.

NO ES FA

QUARTA PART. LES INSTITUCIONS POLÍTIQUES

15.- EL PARLAMENT

LA DEMOCRÀCIA I EL MANDAT REPRESENTATIU. EL MONOCAMERALISME I EL BICAMERALISME. LES FUNCIONS DEL PARLAMENT. L'ORGANITZACIÓ DE L'ASSEMBLEA.

El Parlament és la institució que per excel·lència representa als ciutadans i expressa tant mateix la sobirania d'aquests. El parlament com institució es remunta a l'edat mitjana, però la diferència que hi ha amb l'actual tipus de parlament és de tipus d'evolució històrica amb canvis de forma d'organització.

Podem trobar dos tipus de parlament, i són:

- D'una sola cambra o Unicameral (Ex.: Parlament de Catalunya)
- Dues cambres o Bicameral (Ex.: Els països d'estructura autonòmica)

En els països on hi trobem dos cambres, la cambra Alta i la cambra Baixa. La cambra Baixa és la representació de la sobirania popular i en el cas que només hi hagués una sola cambra, seria aquesta, ja que és la que està escollida per sufragi universal i és la representació del país (es considera la més important de totes dues)

La cambra Alta no és escollida, generalment, per sufragi universal. És la representació dels diversos territoris del país. La votació d'aquesta cambra la fa casi sempre el govern del país, però a Espanya els membres d'aquesta cambra si son escollits pel poble mitjançant votacions.

La suma de les dues cambres es considera que és el Parlament. A la cambra Baixa és on es finalitza la realització de les lleis i on son aprovades. Els països que tenen dues cambres serien per exemple Alemanya, Suïssa, Àustria, Canadà, E.E.U.U., Itàlia i Espanya. A cada país se les anomena de forma diferent. A Espanya se les anomena de la següent forma:

Cambra Baixa Espanyola Congrés dels Diputats

Cambra Alta Espanyola Senat

La circumscripció per escollir el Senat no està ben delimitat. El Senat Espanyol te poca intervenció en el procés de realització de lleis, ja que és en el Congrés dels Diputats on son aprovades totes les lleis. El principal problema que podem trobar és que com els senadors pertanyen als mateixos partits polítics que els Diputats del Congrés, votaran segons la ideologia del partit i no intentant defensar el millor pel territori o autonomia al qual representen i que és el que haurien de defensar.

UNICAMERAL (Catalunya)

ESTRUCTURA Cambra Baixa Congrés Diputats

PARLAMENT

BICAMERAL (Alemanya, Suïssa, Àustria, E.E.U.U., Itàlia, Espanya)

Cambra Alta Senat

La Cambra Baixa es l'encarregada d'escollir el govern o millor dit d'escollir el cap o president del govern (el

president es que formarà el gabinet) i la Cambra Alta no intervé per a res en aquest afer. El Govern per tant depèn de la confiança que els hi tinguin els membres de la Cambra Baixa, per així seguir en el poder.

FUNCIONS

En el Parlament s'hi realitzen quatre funcions principals, i son:

- Funció de representació.
 - Funció de legitimació.
 - Funció de control legislatiu.
 - Funció de control polític.
- La funció legislativa del Parlament es el fet de fer les lleis que s'aproven. Per a fer aquestes lleis, en la Cambra Baixa, es treballa amb grups petits (entre 10 i 15 diputats) on es redacten les lleis i després d'un procés (que va des de la modificació, esmenes, etc.) es vota per acceptar la llei en el anomenat **PLE** del Congrés. Aquests petits grups de treball s'especialitzen en temes concrets (justícia, cultura, afers interiors, etc.) ja que és un sistema molt més pràctic a l'hora de treballar ja que cada grup esta compostat per diputats especialitzats en cada un dels temes amb que es treballa dins del grup.

La funció legislativa es considera una de les més importants del Parlament ja que es el lloc on és fan les lleis i on s'aproven, i per això el Parlament (escollit pels ciutadans) es conegut com el poder Legislatiu. Però en l'actualitat ja no es l'única institució a l'hora de elaborar les lleis, però si es l'única que pot aprovar-les o refutar-les. L'altre institució capaç de redactar lleis és el Govern, ja que te més capacitat i mitjans per a redactar lleis, cosa que el Parlament no pot fer.

El Govern acostuma a redactar la llei i és en el Parlament on es ratifica o modifica, fins a ser aprovada en el ple. Per tant, una llei te dos orígens, i son:

PROJECTE DE LLEI (presentat pel govern al parlament)

PARLAMENT

PROPOSICIÓ DE LLEI (iniciatives que provenen del parlament)

- Un grup de diputats o Grup parlamentari. Grup Mixt: diputats que no son de grups o partits gaire grans
- Parlaments autonòmics.
- Iniciatives legislatives populars.

Un 90% de lleis aprovades al parlament, tenen el seu origen en projectes de lleis i el 10% restant acostuma a ser adaptacions de lleis dels estatuts autonòmics. Des del punt de vista del que es presenta a votació hi ha un 55% que son projectes i un 45% que son proposicions.

- El Parlament el que fa es realitzar un control de tipus polític en vers el Govern. El Govern al ser escollit pels membres del Parlament, aquests son els encarregats de controlar-los i vigilar que les decisions que prenen siguin les correctes i estiguin dins del marc de les lleis del país (en el cas d'Espanya, la Constitució). Per a realitzar aquest control de tipus ordinari, hi ha una sèrie de mecanismes a dur a terme i son:
 - ◆ **PREGUNTA**: Es la sol·licitud d'un grup o partit o d'un diputat, individualment, respecte alguna decisió presa pel Govern. Es la forma protocol·lària o formal de sol·licitar explicacions. Les preguntes van dirigides a tot el govern en general o pot anar dirigit a un

ministre o conseller en concret i es formulen de manera oral.

- ♦ INTERPEL·LACIO: En aquests casos no es demana només informació sinó que se'ls hi fa pressió en temes concrets. La pregunta i la resposta es fan de forma oral, però la pregunta és presenta com a primer pas de forma escrita per que el govern tingui temps d'informar-se a l'hora de respondre.
- ♦ MOCIÓ: Es el segon pas, després de la interpel·lació, on es presenta un text escrit, en el qual els diputats demanen fer més pressió a l'hora de conèixer la resposta en temes concrets. Ens podem trobar que aquestes mocions siguin sobre **PROPOSICIONS NO DE LLEI**, que son proposicions dels diputats per fer pressió més al govern. No obliguen de cap forma però el que fa és fer més pressió de tipus polític vers el govern.
- ♦ MOCIÓ REPROVATÒRIA: Es la que es realitza en vers un membre concret del govern. L'únic que s'aconsegueix es que quedi marcat políticament. Aquest tipus de moció s'ha de votar i ha de ser aprovada.
- ♦ COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ: Serveix per aclarir temes més conflictius que afecten a algun membre concret del govern. Es forma un grup de diputats (de forma proporcional respecte al nombre de diputats del Parlament) i investiguen les responsabilitats polítiques dels membres del govern, i el que no busquen és responsabilitats de tipus penal.

Els mecanismes que s'utilitzen més freqüentment son la pregunta, la interpel·lació i la moció. Aquest control esta enfocat per que és faci des dels partits de l'oposició, encara que es pot donar el cas de que és faci des del mateix grup parlamentari al que pertanyi el govern.

- La funció de representació en la pròpia del Parlament, ja que no esta compartida amb ningú i existeix molt abans que la democràcia. El Parlament es on es discuteixen els afers tan de tipus social com polítics de la societat a la que representen. Depenent de l'època històrica ha canviat la forma d'entendre i aplicar aquesta representació ja que canvia el funcionament quotidià. Dins d'aquestes tres etapes podem contestar dues preguntes, i son:
 - Subjecte de representació: A qui s'està representant. En aquest cas el parlament funcionarà d'una forma o d'un altre. **QUI**
 - Contingut representatiu: La relació entre el diputat i el subjecte de la representació.

Les èpoques que podem determinar son:

- ♦ Edat Mitjana o Medieval: Es abans del liberalisme. La forma d'organitzar la representativitat era molt diferent. No hi ha estat de dret, per tant la gent son diferents davant la llei segons a quin grup social o estrat pertany. Segons en quin grup neixi és mantindrà dins d'ell fins al final, i en cada grup trobem unes lleis concretes a aplicar. Les persones tenen més importància depenent a quin grup pertanyin i hi ha una gran desigualtat de lleis. Els diputats representaven als grups socials o **BRAÇ** (classe social). El subjecte de la representació en aquesta època seria el **BRAÇ**. Per exemple a la Barcelona medieval governava el Consell de Cent format per tres grups principals:
 - Noblesa 33 representants
 - Església 33 representants (Clergat)
 - Comerciants 33 representants

El membre que feia cent era el Rei, que representava al conjunt de la societat, es a dir tots els vassalls reials

que no tenien cabuda en els tres grans grups. Per sobre del rei només hi havia el poder diví.

Pel que fa al contingut, en aquest cas Noblesa, Església i Comerciants tenien un mandat imperatiu, es a dir, una obligació a representar al seu grup social, ja que parlaven en nom del grup però solament d'allò que s'havia decidit amb anterioritat. No es podien sortir de les decisions preses pel grup i no podien tenir cap tipus d'iniciativa. Si no aconseguien defensar bé els interessos del grup social, eren canviats dins del mateix grup i havien de respondre econòmicament als danys ocasionats al seu grup. El diputat no te importància política però si la te el grup al que representa.

- ◆ Edat Liberal o Estat de Dret: La representació s'organitza tal i com avui la entenem. El pas d'un edat a un altre fa canviar-ho tot. Durant la revolució liberal s'aconsegueixen que no hi hagi diferències de classe. El que s'aconsegueix es una igualtat jurídica del individu, sense tenir en conte cap tipus de diferència social davant de la llei. La societat d'aquesta època es considera la suma d'individus sense cap referència d'on pertanyen ni a quina classe social.

Qui controla el poder polític durant aquest temps es la burgesia, un cop acabada la revolució liberal. Ens trobem en un estat de dret, però sense democràcia, i els diputats del parlament d'aquesta època només hi ha representació de la burgesia.

Pel que fa al subjecte de la representació no es un grup social, ja que no reconeixen els grups socials, sent per ells (els burgesos), la Nació el subjecte de la representació. Qui podia fer normes era la nació, però la nació era un concepte abstracte ja que és considerava que la nació eren un conjunt d'individus nascuts iguals davant la llei. I en aquella època es considerava que qui formava la nació eren els membres de la burgesia, tenint igualtat davant la llei.

Pel que fa al contingut, era el mandat representatiu, i significa la relació entre el diputat i el subjecte de la representació (la sobirania de la nació), preservant els interessos generals de la nació. El diputat es el qui te llibertat per concretar en que consisteixen aquests interessos de la nació i no esta obligat per ningú a prendre una decisió que no respongui al que cregui millor per a la nació. Encara que aquest sistema es una justificació per que el poder polític estigui en mans dels burgesos, ja que en aquell moment es creien que ells eren la representació de tota la nació. El vot era un mecanisme de control sobre els diputats i a l'hora una forma de renovació dels diputats. El que no hi havia era revocació (treure'l del seu càrrec). Podia fer les lleis que vulgues sempre que quedés dins de les lleis bàsiques com el dret de propietat, el dret a la vida, etc., i que aquestes lleis representin a un grup homogeni (els burgesos).

- ◆ Edat Democràtica: Ens ho trobem en el temps actual. El poble ha aconseguit tenir drets polítics, i son considerats un membre important de la societat.

En aquesta època trobem que el subjecte de la representació per tant es el conjunt dels ciutadans, te son el conjunt de la Sobirania Popular. Com a part d'aquesta sobirania popular cada un de nosaltres (els ciutadans) contem a l'hora de prendre decisions, ja que tenim drets i deures polítics.

Pel que fa al contingut continua sent el mandat representatiu igual que a l'edat liberal, encara que hi ha un gran canvi d'una època a un altre. Com que hi ha la voluntat del poble i perquè es triï al partit que ha governar el país, la forma d'expressar les nostres preferències es a través del vot. Els ciutadans escolleixen als diputats que formaran el Parlament, i aquests expressen el desig del poble actuen en concordança amb la norma general del vot emes pel poble. Els diputats tenen la llibertat per expressar els desitjos del ciutadà i això ho fa mitjançant les lleis que és fan al Parlament.

El diputat no pot ser revocat però si renovat. El diputat recull la voluntat del ciutadà, però te la llibertat de representar-lo de la forma que ell consideri més adient o que desitgi, respecten la Constitució Espanyola i les llibertats dels individus o ciutadans. Sempre s'ha de moure dins el marc de les lleis. Com que la forma

d'escollir un diputat es mitjançant el vot del ciutadà, l'únic amb poder per a renovar o mantenir en el seu lloc es el ciutadà, el diputat farà el que cregui més correcte per a satisfer els desitjos de la gent que l'ha votat.

El mandat representatiu es a títol individual pel diputat i no pel partit al que pertany.

En el Parlament s'hi discuteixen i es prenen decisions polítiques, i el seu funcionament pràctic ha variat segons l'època on s'hi hagi produït. Com a **SUBJECTE** esta la voluntat dels ciutadans que tenen tots els drets i tots els deures polítics. La forma de reflectir l'opinió del ciutadà es per mitjançant el vot (estat democràtic), i aquesta opinió es traslladada al Parlament pels diputats escollits per l'electorat.

Com a **CONTINGUT**, el diputat escollit te un mandat representatiu, ja que cada un dels diputats representen la voluntat de tots els ciutadans que el han votat, i ningú et pot obligar a defensar una part de la societat amb la que no tinguis el sopor. I els diputats tenen la llibertat per a decidir quina es la voluntat dels ciutadans. Segons l'article 67.2 del Constitució Espanyola, diu:

Els membres de les Corts Generals no estaran lligats per mandat imperatiu.

La diferencia més visible entre l'estat de Dret i la democràcia, és que en la segona el ciutadà te el dret a votar, escollir i a decidir, i en canvi en la primera només tenien el dret a votar una part de la societat (la burgesia).

El titular d'un escó al Parlament es la persona escollida pel ciutadà. Els partits polítics el que fan es demostrar que la voluntat política de la societat esta dividida. I per tant la societat esta dividida per tants partits polítics com hi hagi, tencan-se la homogeneïtat de la societat amb l'aparició dels partits polítics.

La voluntat dels ciutadans es converteix en la representació de la voluntat dels grups socials, i que cada partit polític acaba convertint en factor social.. En l'època liberal, la societat esta molt dividida i els partits polítics existents en aquell moment no només representen a l'individu sinó que també ho fa als grups socials. En la Constitució Espanyola no s'hi troba cap dret de tipus col·lectiu.

El mandat representatiu esta també limitat per la disciplina de partit i de vot. Cada partit forma un grup parlamentari on hi ha un portaveu que representa i exposa el que és més interessant i important pel partit. De cara al ciutadà es representat i cara al partit es representatiu. Hi ha tres formes a l'hora d'emetre el vot per part del diputat, per una banda pot votar el que hagi decidit el partit encara que no hi estigui del tot conforme, una segona opció en el cas de no estar-hi conforme es sortir de la sala en el moment de la votació per d'aquesta forma evitar d'enfrontar-se amb el seu partit, i una tercera opció es votar el que el diputat cregui més convenient per a garantir el benestar del electorat però tenint que enfrontar-se amb el partit.

Quan arriba un cas com en la tercera opció, es pot donar el cas de produir-se **TRANSFUGUISME**, que consisteix en canviar de partit per a benefici del propi diputat.

Ciencia Política Pagina nº 5

10

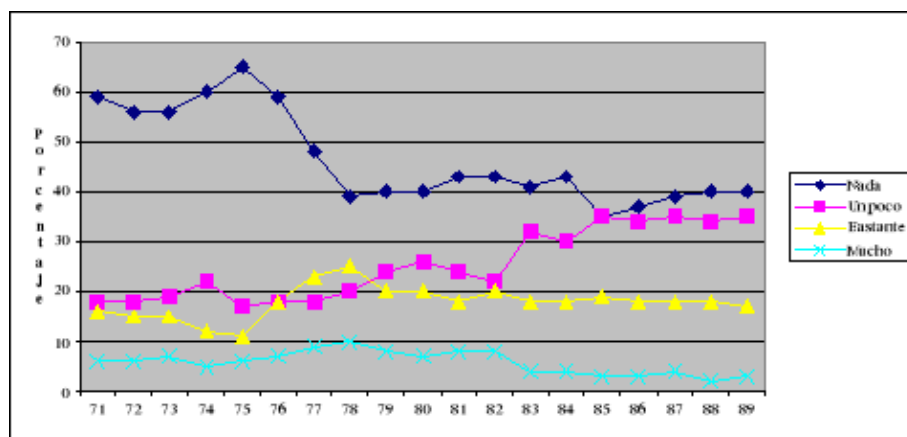
POLIS

ESCLAUS

DONES

CIUTADANS

HISTORIC

∞

